

Esmer M. Halilović

Poslanikove kćerke

Esmir M. Halilović

**Poslanikove
kćerke**

Esmir M. Halilović
POSLANIKOVE KĆERKE

UVOD

Hvala Allahu, Jednom i Jedinom, Stvoritelju svoda nebeskoga, Svemoćnom, Milostivom, Samilosnom. Samo Njega slavimo i hvalimo. Njega Jedinog molimo i obožavamo. Njemu pripadaju lijepa imena i uzvišena svojstva i On je bez ikakvog nedostatka.

Donosimo salavat i selam na najodabranijeg Allahovog roba, Njegovog miljenika, Njegovog ljudskom rodu, posljednjeg vjerovjesnika koji je poslan ljudima da ih obraduje i upozori, pouči i primjerom pokaže, prenese i protumači Allahovu jedinu ispravnu vjeru – islam.

Donosimo salavat i selam na njegovu časnu porodicu, prije svih njegove časne supruge – majke vjernika, Allah njima bio zadovoljan, potom njegovu čednu i časnu djecu kojom ga je Allah počastio i iskušao... Salavat i selam na sve njegove plemenite ashabe, prijatelje i drugove u njegovoj misiji, te sve one koji slijede Muhammeda Mustafu, s.a.w.s., do Sudnjega dana.

Draga braćo i drage sestre, pred vama je jedno skromno djelo koje govori o kćerkama Poslanika, a.s.

O ličnosti našeg Poslanika, a.s., govori se svakodnevno, a o njemu i njegovoj plemenitoj misiji

raspravlja se kako u najvećim svjetskim centrima nauke i iluma, tako i na raznim sijelima, sohbetima i kahvama. Motiv za ovo djelo sadržan je u pitanju: Koliko poznajemo Poslanika, a.s., kao oca sedmero djece od kojih su četiri kćeri? Ko su njegova djeca, kakvi su bili njihovi životni putevi, šta znamo o Zejnebi, Rukajji, Ummu Kulsum, Fatimi? Jedan uglednik, inače moj poznanik, u prijateljskom razgovoru je rekao: "Upitao me jedan čovjek šta znam o hazreti Fatimi, te sam se stvarno zapitao šta o njoj znam. Znam da je najmlađa Poslanikova kći, znam da je bila udata za Aliju, r.a., da je umrla nakon Poslanika, a.s., i ništa više!"

Sve ono što je u vezi sa našim Poslanikom, a.s., važno nam je, pa kako da nam ne bude bitan njegov porodični život i djelovanje, njegova krv i njegov odgoj... Ne smatram da je rečeno dovoljno, ali mislim da je spomenuto makar onoliko koliko bi trebalo da zna svaki imam, svaki da'ija, svaki mu'min koji voli Poslanika, a.s., i njegovu časnu porodicu. Izvora na ovu temu je začuđujuće malo. Na bosanskom jeziku nisam našao ni jedno djelo koje se pozabavilo ovom tematikom. Također u djelima koja su pisana na arapskom jeziku, a do kojih sam uspio doći, ova tema je nedorečena i nesistematizovana.

Treba spomenuti i to da je izvora za Zejneb, Rukajju i Ummu Kulsum neuporedivo manje u odnosu na Fatimu, r.a., koja je jedina nadživjela svoga plemenitog oca, koja od njega jedina prenosi hadise i koja je iza sebe ostavila potomstvo... Zbog toga će o njoj u ovom djelu biti više riječi.

Allaha molim da ovo djelo učini korisnim svima koji do njega dođu i da ga Allah Uzvišeni ubroji u dobra djela!

Amin, ja Rabel - Alemin!

Esmir M. Halilović

Zenica 27. 4. 1422. godine po Hidžri/ 18.7.2001.
god. po rođenju Isaa, a.s.

POSŁANIK, A.S., KAO OTAC I DJED

Allah je htio da Poslaniku nisu ostajala u životu muška djeca. To je bilo u doba džahilijeta kada su mušrići se ponosili muškom djecom i radovali se njihovom mnoštvu i kada se na žensko dijete gledalo s pogledom punim prezira, a nerijetko su i živa zatrpavana u pustinji, kao da ne zasluđu da dišu i žive...

Mnoštvo muške djece za mušrike je značilo snagu, snaga je bila predmet hvalisanja i oholosti a sve to je značilo uspostavljanje dominacije nad drugima. Primjer imamo i u Abdul-Mutalibu koji se, kada je vidio da nema potomstva i jačine svoga plemena, zavjetovao se da će ako bude imao deset sinova, jednog zaklati i prinijeti kao žrtvu.¹

Također, prenosi se kako su mušričke glavešine ismijavale Poslanika, a.s., zbog toga što su mu sinovi umrli u djetinjstvu, te su ga pogrdno nazivali "ebter"- "onaj koji nema muške djece", tj. "onaj koji će ostati bez spomena", jer su smatrali da samo kroz muško potomstvo čovjeku ostaje spomen u sljedećim generacijama. Čak su znali govoriti: "Pustite ga, pa i on će umrijeti bez potomstva i time će se završiti njegova stvar!"

Allah je tada objavio:

¹ Ibn Hišam I / 264.

“U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

**Mi smo ti, uistinu, mnogo dobro dali,
zato se Gospodaru svome moli i kurban kolji;
onaj koji tebe mrzi sigurno će on bez spomena ostati.”**

I zaista, ko danas zna za El-Asa bin Waila, ili Ukbu bin ebi Mu'ita, ili Ebu Leheba i njima slične??? Niko, ili skoro niko! A, i ako se zna za njih koji su imali puno bogatstva i puno muške djece, nikakav lijep spomen nije za njima ostao. Štaviše, oni su izginuli od ruku pravednika a njihovo potomstvo je ili izginulo, ili izumrlo, ili primilo islam i neustrašivo se borilo za spomen na Poslanika Muhammeda, neka je Allahov mir i spas na njega, njegovu časnu porodicu i plemenite ashabe!

Za Muhammeda, a.s., su čuli svi, ili skoro svi ljudi današnjice... Allah je dao Poslaniku svako dobro i za njim ostavio spomen i lijepo sjećanje u svim generacijama do Sudnjega dana.

U tom društvu, koje je preziralo žensku djecu a ženu smatralo objektom prava, Allah, dž.š., objavljuje:

“O ljudi, Mi vas od jednog čovjeka i jedne žene stvaramo i na narode i plemena vas dijelimo da biste se upoznali. Najugledniji kod Allaha je onaj koji ga se najviše boji, Allah, uistinu, sve zna i nije Mu skriveno ništa.”

Najugledniji kod Allaha su oni koji ga se najviše boje, bilo da su muškarci ili žene, mladi ili stari!!

U islamu se velika važnost pridaje odgoju u islamskom duhu. Odgovornost svih u islamskom društvu, islamskoj zajednici vjernika je da se brinu o odgoju i obrazovanju mladih, kako bi oni postali hrabra i svjesna omladina današnjice a hrabri ljudi budućnosti!

Islamski odgoj će biti nepotpun i krnjav ako se ne upoznamo sa načinom na koji je Poslanik, a.s., odgojao mlade, posebno svoju djecu, unuke, djecu ashaba, one koji su izrasli u snažne ličnosti i koji su na svojim leđima iznijeli veliki dio tereta na Allahovom putu.

PRIJATELJ DJECE, NJIHOV UČITELJ I ZAŠTITNIK

Allah je u srca ljudi usadio ljubav prema djeci. Roditelji iskazuju potrebnu milost i naklonost spram svoje djece, ukazuju im pažnju i pomažu ih da odrastu. Izuzetak su rijetki primjeri nedovoljno osjećajnih i "hladnih", odnosno nesvjesnih i netrezvenih roditelja. Takve izuzetke osuđuju zdrav razum i objavljeni Šerijat, jer se radi o uskraćivanju prirodnih prava djece na pažnju, milost, odgoj, sigurnost, upućenost...

Poslanik, a.s., treba da nam bude uzor i u ljubavi spram djece, njihovom odgajanju, pažnji, milosti, dobročinstvu, lijepom ophođenju prema njima. Riječima se ne može dovoljno opisati ovaj aspekt života našeg vjerovjesnika, neka je Allahov mir i spas na njega. Pogledajmo samo nekoliko primjera koji govore o ovome, a takvih primjera je bezbroj u hadiskim zbirkama i drugoj islamskoj literaturi.

Jednom prilikom došao je neki beduin Vjerovjesniku, a.s, koji je u tom trenutku milovao i ljubio dijete, pa beduin začuđeno reče: "Zar vi ljubite vašu djecu?! Mi to ne činimo?" Poslanik, a.s, mu reče: "A šta ja mogu kad je Allah iz tvojih prsa uklonio milost!"²

² Buharija, u poglavlju o milosti prema djeci i ljubenjenju djece, 7 / 75. Muslim, 2317.

Od Ebu Hurejre, r.a, prenosi se da je Poslanik, a.s., poljubio Hasana bin Alija dok je kod njega je bio Akr'a bin Habis et-Temimi, pa Akr'a reče: "Imam desetero djece a ni jedno nisam nikada poljubio!" Poslanik, a.s, ga pogleda i reče:

"Ko nije samilostan, neće mu se smilovati!"³

Kada bi mu ulazila Fatima on bi ustao, poljubio je i rekao joj: "Dobro došla, kćerkice moja!" te bi joj našao mjesto da sjedne. Poslanikova, a.s, ljubav nije bila ograničena samo na kćerke, on je volio i svoju unučad, kao i djecu i unuke svih muslimana i muslimanki te se s njima rado družio.

Usama bin Zejd bin Haris, r.a., prenosi da ga je Poslanik, a.s., uzimao i stavljao da sjedi u njegovom krilu a u drugi dio krila bi uzimao Hasana, zagrlio bi ih i molio bi Allaha: "Allahu moj, smiluj im se, a ja sam zaista samilostan spram njih!"⁴

Jednom prilikom je Poslanik, a.s., prekinuo hutbu, te sišao s minbera da zagrli svoje unuke.⁵

Biljaži se, također, da bi se za vrijeme njegovih posjeta ensarijama, oko njega okupila razdražena djeca a on bi učio dove za njih, milovao ih po glavama te ih selamio.⁶

To su očiti primjeri Vjerovjesnikove, a.s., ljubavi, milosti i vezanosti za djecu. Navedeni primjeri jasna su

³ Buharija, isto, Muslim, 2318.

⁴ Buharija, 4 / 214.

⁵ Tirmizi, 3776, Ebu Dawud 1109. Hadis je hasen.

⁶ "Nisau hawle resul", Mahmud Hadi el-Istanbuli i Mustafa ebu Nasr eŠ-Šibli, 171.

lekcija svim roditeljima, učiteljima, mualimima i da'ijama kako odnos treba da iammo spram naših najmlađih.

Poslanik, a.s., bio je primjer radosnog i presretnog oca koji, kada mu Allah, dž.š., podari djete, iz zahvalnosti zakolje kurban i podijeli svoju radost sa ostalima. On je i primjer oca koji, kada umru njegovi najdraži, ostaje strpljiv na Allahovoj odredbi, spušta ih u zemlju i na dunjaluku se oprašta od njih!

KUR'AN O DJECI

U Kur'anu se često spominju djeca. Osuđuju se loše postupanje prema djeci i naglašava ispravan roditeljski odnos spram njih. Ovi ajeti zahtijevaju da od svih nas budu pažljivo pročitani i još pažljivije razmotreni a potom primijenjeni u svome najljepšem značenju⁷.

- 1) Kur'an opisuje mušričku opsjednutost muškom djecom i mržnju spram ženske djece:

“Oni Allahu kćeri pripisuju – hvaljen neka je On! – a sebi ono što priželjkuju.

**I kad se nekome od njih javi da mu se rodila kći, lice mu potamni i postaje potišten,
krije se od ljudi zbog nesreće koja mu je dojavljena;
da li ovako prezren da je zadrži ili da je u zemlju zarovi? Kako ružno oni prosuđuju!”⁸**

**“Zar da između onih koje On stvara uzima Sebi kćeri,
a vas da daruje sinovima? –**

⁷ I u odgoju djece je došao vakat da se napokon otvori Kur'an te da se izući sa jednog pedagoškog aspekta od strane muslimanskih pedagoga i alima a kako bi Kur'an prestao biti “knjiga umotana u peškir, koja se nalazi na vrh' regala a koju niko nesmije uzeti”! Jer koliko li mi više vremena i pažnje posvećujemo dnevnim novinama i njihovim propagandnim sadržajima a koliko li nas nije nikada pročitalo značenje Časnog Kur'ana!?

a kad nekog od njih obraduju viješću da mu se rodila ona koju pripisuje Milostivom, lice mu se pomrači i postaje potišten.”⁹

- 2) Roditelji koji budu ubijali svoju djecu bit će pozvani na odgovornost i za to će biti kažnjeni:

“I kada živa sahranjena djevojčica bude upitana zbog kakve krivice je umorena,”¹⁰

“Ne ubijajte djecu svoju od straha od neimaštine, i njih i vas Mi hranimo, jer je ubijati njih doista veliki grijeh.”¹¹

- 3) Djeca su bogatstvo i Allahova blagodät ali i iskušenje kako će se spram njih postaviti:

“Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji. On stvara šta hoće! On poklanja žensku djecu kome hoće, a kome hoće – mušku,”¹²

“Ljudima se čini da je lijepo samo ono za čim žude: žene, sinovi, gomile zlata i srebra, divni konji, stoka i usjevi. To su blagodati u životu na ovom svijetu; a najljepše mjesto povratka je u Allaha.”¹³

¹² Eš-Šura, 49

“I neka znate da su bogatstva vaša i djeca vaša samo iskušenje, i da je samo u Allaha nagrada velika.”¹⁴

“Bogatstvo i sinovi su ukras u životu na ovom svijetu, a dobra djela, koja vječno ostaju, biće od Gospodara tvoga bolje nagrađena i ono u što se čovjek može pouzdati.”¹⁵

“Znajte da život na ovom svijetu nije ništa drugo do igra, i razonoda, i uljepšavanje, i međusobno hvalisanje i nadmetanje imcima i brojem djece! Primjer za to je bilje čiji rast poslije kiše oduševljava nevjernike, ono zatim buja, ali ga poslije vidiš požutjela, da bi se na kraju skršilo. A na onom svijetu je teška patnja i Allahov oprost i zadovoljstvo; život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje”¹⁶

“O vjernici, neka vas imanja vaša i djeca vaša ne zabave od sjećanja na Allaha. A oni koji to učine, biće izgubljeni.”¹⁷

Poslanik, a.s., bio je “živi Kur'an”, odnosno primijenjeni Kur'an. On je u odgoju svoje djece jasno primijenio ove kur'anske poruke i mudrosti vezane za djecu i odgoj. Dakle, Vjerovijesnik, a.s., u svoju da'wu

¹⁴ Enfal, 28

¹⁵ Kehf, 46.

odgajanje i preodganje zabludjelih, neupućenih, okorjelih u zabludi, svoj uticaj i pozitivnu praksu, ukratko izvođenje zabludjelih mušrika iz tmine zabluda na svjetlo istine počinje u svojoj kući i svom okruženju. On nije čovjek koji jedno govori a drugo radi, nije onaj koji drugima vazi i govori o propisima i uputama vjere a da sam ih ne primjenjuje u svome domu. Zapitajmo se: Koliko je danas muslimana i muslimanskih predvodnika čija djeca nisu odgojena u islamskom duhu?

Kod nas muslimana udomaćila se kršćanska izreka koja glasi: "Radi ono što ti svećenik (imam, predvodnik) govori da radiš a nemoj raditi ono što svećenik radi!" Tom izrekom želi se opravdati razuzdanost i nepoštivanje kur'anskih poruka i naredbi od strane nekih naših predvodnika ili članova njihovih porodica.

Idući tragom te izreke ustanovili smo da se ona pojavila u Evropi u vrijeme velike izopačenosti Crkve i njenih predstavnika te je izvorno glasila: "Radi ono što svećenici kažu a ne čini ono što oni čine!" Nastala je nakon što su hrabri i slobodni umovi počeli ukazivati na "oholost, škrtost, pohotljivost, strast za vladanjem i osvetom..." svećenika koji su ih predvodili.

Jasan odgovor na to dao je jedan veliki kritičar kršćanstva, porijeklom kršćanin, koji se kasnije odrekao svoje vjere. On je, komentarišući tu izreku rekao: "Kakvo povjerenje možemo imati u ljekare koji, kada imaju iste

boljke kao i mi, nikada se ne služe lijekovima koje nama propisuju?!”¹⁸

Poslanik, a.s., je, dakle, svoju misiju počeo u svojoj porodici i sve lijekove, tj. savjete koje je preporučivao drugima, sam je primjenjivao. Uvijek je blago i mudro davao smjernice kuda treba ići islamski odgoj i kakav treba da bude stav roditelja spram djece.

¹⁸ Pol Holbah, “Razgolićeno hrišćanstvo”, II izdanje, Beograd, 1967 godine. Str.: 6.

DRAGULJI MUDROSTI O ODGOJU DJECE

Poslanikovi, a.s., hadisi:

Od Enesa, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.w.s., rekao: "Ko odgoji dvije kćerke do njihove punoljetnosti, na Sudnjem danu ćemo ja i on biti kao ova dva" – i pokaza na dva sastavljena prsta."¹⁹

Od Aiše, r.a., prenosi se: - Došla je jedna siromašna žena noseći u rukama dvije kćerke. Ja sam joj dala tri hurme. Ona po jednu dade svojim kćerkama a preostalu prinese ustima da je pojede. Uto jedna kćerka zatraži i tu hurmu. Majka hurmu popolovi i dade im i nju. "To me začudi i ispričah to Allahovom Poslaniku, s.a.w.s., a on reče: "Allah joj je time obećao Džennet ili je oslobodio od vatre!"²⁰

Od Ukbe bin Amira el-Džuhenija, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.w.s., rekao: "Ko bude imao tri kćerke pa bude strpljiv u njihov odgoju i bude ih izdržavao iz svoga imetka, one će mu biti zaštita od vatre."²¹

¹⁹ Muslim.

²⁰ Muslim.

²¹ Ahmed

Od Ebu Hurejre, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.w.s., rekao: "Kada čovjek umre prestaju njegova djela, osim u tri slučaja: trajna sadaka koju je ostavio, znanje kojim se koristi ili dobro dijete koje moli za svoga roditelja."²²

Od Ebu Hurejre, r.a., prenosi se da je Allahovom Poslaniku, s.a.w.s., došao jedan čovjek mazeći dijete pa mu je Vjerovjesnik, s.a.w.s., rekao: "Jesi li milostiv prema njemu?" "Da", reče. Vjerovjesnik, s.a.w.s., mu reče:

"Pa Allah je njemu milostiviji od tebe, a On je najmilostiviji od milosnih".²³

Ove prilike navest ćemo i dvije izreke i jedan događaj koje se prenose od prvih generacija muslimana – selefa, a u kojima se također vidi islamski stav spram djeteta i njegovog odgoja.

Ahnef, r.a., je rekao: "Naša djeca su plodovi naših srca i stubovi naših leđa."

Mudrac je rekao: "Ko u djetinjstvu odgoji dijete bit će njime zadovoljan kada bude odrastao".

Prenosi Kajs bin ebi Hazim da je jedan čovjek došao Ebu Bekru, r.a., i rekao mu: "Otac želi uzeti sav moj imetak!" Ebu Bekr, r.a., reče njegovom ocu: "Od njegovog imetka ti pripada samo onoliko koliko ti je

²² Muslim.

²³ Buhari.

nužno". On mu odgovori: "O Halifo Allahova Poslanika! Zar Poslanik ne reče: "Ti i tvoj imetak pripadate tvome ocu!"? "Da", reče Ebu Bekr, r.a. "A to znači koliko je nužno za nafaku".

POSLANIKOVE, S.A.W.S., KĆERKE

Muhammed, sin Abdullahov, ugledni mladić iz plemena Kurejš se u 25. godini života oženio sa uglednicom svoga plemena Hatidžom koja je bila hudovica i tada je imala 40 godina. Ipak, Allah je među njima uspostavio ljubav i samilost. Iz te ljubavi Poslanika, a.s. i Hatidže, r.a., rođene su četiri kćerke i dva sina.²⁴

Allah ih je njima obdario i podario im roditeljsku ljubav spram njih. One su odgajane uz svu pažnju i nježnost nakon što je Allah njima dvoma bio podario sinove pa ih usmrtio a da nisu bili ni odrasli.

To se dešava u Mekki u kojoj je prezir spram ženske djece bio veliki i očevidan, ali su one u Poslanikovoj kući odrastale lijepe i rosne kao proljetno cvijeće u osvit zore. One su bile radost očiju svojih roditelja. Divnih li roditelja i divnih li kćeri!!!

Zapitajmo se sada, koliko uistinu poznajemo našeg Poslanika, a.s. kao čovjeka, supruga, oca...? Koliko poznajemo njegove kćeri? Nesumnjivo da je on bio najbolji čovjek koji je odgojio svoje kćerke bolje nego što su odgojene sve druge djevojke iz Mekke, sa Arapskog poluotoka, pa i u cjelokupnoj historiji! Njihovi roditelji, Muhammed, a.s., i Hatidža, r.a., imali su imetak ali nisu

²⁴ Sinovi su bili: **Kasim** – prvo Poslanikovo a.s. i h. Hatidžino dijete, po kome je Muhammed, a.s., dobio ime Ebu Kasim, te **Abdullah** koga historičari spominju i kao Tajjiba i Tahira, što su njegovi nadimci. Abdullah je rođen poslije poslanstva. Vidi *Zadul-Mead*, str. 103, 104.

bili pohlepni i zaslijepljeni njime. Važnija od toga bila su im bila njihova djeca.

Nakon što su osjetili slast i ljepotu bračnog života, Allah ih je podario ljepotom roditeljstva! **“Nurun ala nur” – “Svjetlo koje prati svjetlo.”** Nakon rođenja prve kćerke - Zejnebe, Allah im kao poklon daje još tri kćeri – tri cvijeta (Rukajju, Ummu Kulsum i Fatimu). Sve one rođene su u prvih deset godina Poslanikova, a.s., braka sa Hatidžom.

“A ako budete zahvalni, Mi ćemo vam još više dati!”

Pored četiri kćeri Allah je Svoga Poslanika, a.s. podario i sinovima, što je znak da Allah daje svima ono što On želi, ali Njegova volja nije bila da oni odrastu.

U tome su mu’mini uvijek vidjeli uzor strpljivosti i zadovoljstva Allahovom odredbom. A ono što ljudi govore za vjernike i vjernice je uvijek manje važno. Jer, Poslanikovi, a.s., sinovi su živi na ahiretu a na dunjaluku će ostati vječni spomen na njih. Štaviše, sva djeca koja se rode i žive u Allahovoj vjeri su iz ummeta Muhammedova, a.s., a on im je poput oca, a njegove časne supruge su im poput majki. Ipak, Poslanikova, a.s. kuća nije bila bez sinova. U njoj su živjela dva dječaka koje su hazreti Hatidža i Muhammed, a.s., odgajali kao svoju djecu. Bili su to Alija bin ebi Talib, r.a., amidžić Poslanikov, a.s., koji je došao u Poslanikov, a.s., i h. Hatidžin dom da se olakša težak život i oskudica njegovom ocu, Muhammedovom, a.s., amidži Ebu Talibu koji je imao puno djece. Drugi dječak bio je Zejd bin

Harise koji se izgubio od svojih roditelja a Allah je htio da on odrasta u Poslanikovojoj, a.s., i Hatidžinoj kući kao njihov posinak.

Njegova porodica ostala je i ostaće vječno na stranicama historije, pa makar to bilo mrsko nevjernicima. Ta porodica uvijek će biti uzor vjernicima koji ih slijede u ovodunjalučkim i ahiretskim stvarima.

“Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji. On stvara šta hoće! On poklanja žensku djecu kome hoće, a kome hoće – mušku, ili im daje i mušku i žensku, a koga hoće, učini bez poroda; On uistinu, sve zna i sve može.”²⁵

زينب

ZEJNEB EL – KUBRA

Zejneba, Poslanikova, a.s., kćerka rođena je desetak godina prije Objave.²⁶ Ona je bila prva njegova i h. Hatidžina kćerka. Historičari se razilaze u vezi s tim ko je prvi rođen ona ili Kasim. Bliže istini je da je ona rođena poslije Kasima, jer je Poslanik, a.s., jedno od imena dobio po Kasimu tj. Ebu Kasim, a ne po Zejnebi²⁷.

AHLAK JE UKRAS MLADOSTI

Zejneba je odgajana u kući dva najplemenitija, najčasnija i najbolja roditelja. Od oca čiji je zasluženi nadimak El-Emin – Povjerljivi i majke čiji je zasluženi nadimak Et-Tahira – Čista. U kući vjerovjesništva i istine, Zejneba se je odgajana i poučavana u skladu sa najljepšim ahlakom, najplemenitijim običajima. A kako i ne bi kada je ona kćerka Muhammeda, a.s., najodabranijeg Allahovog stvorenja, Njegovog posljednjeg Vjerovjesnika, i Hatidže, jedne od najuglednijih žena u

²⁶ Poslanik, a.s., se oženio sa Hatidžom u svojoj 25 godini a u 40 godini je primio prvu Objavu. Ona se veoma rano udala. Ovo nam govori da se Zejneb rodila u prvim godinama njihova braka.

²⁷ Običaj kod Arapa je da se otac naziva po svome prvorodnom djetetu.

historiji ljudskog roda. Tako je i Zejneba postala uzorito djetę a kasnije najćednija djevojka, okićena najljepšim svojstvima.

RANA UDAJA

O njoj se u Mekki govorilo sve najbolje. Svi su s nestrpljenjem išćekivali ko će biti osoba koja će je uzeti za suprugu. Zejnebina ženstvenost skoro da se nije ni razvila, a već je došao prosac da je zarući i zaprosi. Tada joj je bilo desetak godina, a obićajno pravo je bilo da se djevojke veoma mlade udaju.

Prosac je bio jedan od uglednih i bogatih Mekkelija, njen roćak, Ebul – As Lekit bin er-Rebia'a. S njom je bio povezan dvostruko: njegovo porijeklo s oćeve strane miješalo se s njenim kod Abdu Menafa bin Kusajja, a s majćine strane kod Zejnebinog djeda Huvejlida. Ebul-Asova majka bila je Haleh bint Huvejlid a ona je sestra Hatidžina, r.a.

Ebul-As je znao Zejnebu po prićama onih koji su dolazili u njegovu kuću i koji su govorili o Zejnebinom ahlakui, odgoju, vrlinama, ljepoti... S druge strane i njeni plemeniti roditelji su Ebul-Asa znali po lijepim svojstvima. Tako je Hatidža, r.a., predložila Poslaniku, a.s., da se njih dvoje uzmu a Vjerovjesnik, a.s., složio se s time.²⁸ Sve to doprinijelo je da do braka između njih dvoje doće veoma rano, na zadovoljstvo obje strane.

²⁸ Tarihu Taberi, II/ 42

Iako se Zejneba veoma mlada udala, ona je, dolazeći u kuću svoga supruga, unijela toplinu obiteljskog doma, porodičnu sreću i veselje. Mala Fatima ostala je plaćući za njom jer se Zejneba s njom igrala i odgajala je kao da joj je druga majka.

Allah je ovaj par obdario sa dva djeteta: Alijom²⁹ i Umamom, upotpunivši tako njihovu radost i zadovoljstvo. Zejneba ih je odgajala s najvećom ljubavlju i pažnjom, a u tome je već imala iskustvo sa svojom mlađom sestrom Fatimom.

POČETAK OBJAVE

Zejnebin suprug Ebul-As bio je putujući trgovac, tj. bavio se poslom kao i mnoge Mekkelije. Kada bi se vraćao s puta svojoj supruzi donosio je poklone, lijepe vijesti, u kuću je unosio veselje.

Za vrijeme jednog njegovog odsustva Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, primio je Objavu od Allaha, Gospodara svih svjetova! Objavljena mu je posljednja Knjiga, posljednji put dostavljena je vjera ljudima.

Kada je Zejneba čula da je Poslanik, a.s., primio Objavu pohitala je kući svoga oca da se uvjeri u istinitost tih vijesti. Čim je stigla i uvjerila se u to obradovala se. Ona je kćerka odabranog Poslanika. U glavi je premotavala svoja sjećanja. Sjećala se dobrote svoga oca, njegove

²⁹ To njihovo dijete nije dugo živjelo.

plemenitosti i poštenja. Odmah je povjerovala, iako nije ni slutila koliko je put istine prekriven tegobama i iskušenjima.

Zejneba je bila jedna od prvih koji su se odazvali Allahovom pozivu, te je uzela Allahovu vjeru za svoj životni pravac i usmjerenje.

Nakon što se njen suprug vratio s putovanja, požurila je da mu ispriča veliku, radosnu vijest koja je zadesila Mekku i Mekkelije. Pričala mu je o Allahovoj vjeri i o onome s čime je poslan njen otac Muhammed, a.s., Znala ga je kao razumnog čovjeka te se nadala da će on biti jedan od onih koji će odmah prihvatiti uputu, nakon što su je prihvatili ona, njena majka i sestre, Alija, Ebu Bekr, Osman bin Affan, Zubejr bin Awwam...

Ali naišla je na zid šutnje. Prolazili su dani a Zejneba, r.a., je na razne načine nastojala je pridobiti svoga supruga da primi islam, ali joj je on odgovarao riječima: "Tako mi Boga, ja ne smatram da je tvoj otac varalica, ali mi je mrsko da ljudi kažu da sam izdao svoj narod, da sam napustio vjeru svojih djedova, a sve radi zadovoljstva svoje žene...!"³⁰

Taj odgovor bio je veliki udarac za Zejnebu, jer joj je postalo jasno da je njen muž odbio da uđe u čistu vjeru. Od tih dana njihov brak postaje pun tegoba, pritisaka, nemira i tuge. Radost se pretvorila u patnju. Često su joj na umu bile riječi njenog rođaka Wereke: "...velike teškoće koje će zadesiti Poslanika od njegova naroda"...

ISKUŠENJA NA ALLAHOVOM PUTU

Od El-Harisa bin el-Harisa el-Gamidija prenosi se hadis da je jednom prilikom u Mekki upitao svoga oca: "Kakva je ovo skupina? "Ovo su ljudi koji su se okupili oko njihova pripadnika", pogledah kada vidjeh Poslanika, a.s., kako ljude poziva u Jednoću Allaha i vjerovanje u Njega. A oni se prepiru s njim. I tako je bilo do pred kraj dana. Poslanika je savladao umor i tegoba, kada dođe jedna žena plačući i noseći posudu s vodom. Dodala mu je i on se napi, te joj reče: "Ne plaši se za svoga oca kćeri, i pokrij svoj vrat!" Ja upitah: "Ko je ova žena?" "Zejneba, Poslanikova, a.s. kći."³¹

Zejneba je stalno pomagala ocu u da'wi onoliko koliko je mogla a on Alejhiselam, i u tim teškim trenucima joj skreće pažnju na njen vrat koji se otkrio dok mu je ona pomagala, naglašavajući joj važnost toga...

Godine su prolazile i ona je ostala sama u kući svoga muža, bez ikoga ko će joj -olakšati boli i tegobe samoće na Allahovom putu. Njena majka vratila se Uzvišenom Allahu, otac je učinio hidžru u Medinu, a za njim i njene sestre. Zejneba je ostala sama. Allah je bio s njom i u njenim dovama. Često je molila Allaha: "Allahu dragi, moje srce skoro da pukne... moj muž je i dalje na vjeri svojih predaka, Allahu dragi uputi njegove grudi ka islamu kako bi se povratila sloga i sastavila porodica! Allahu dragi, Tvojom milošću Te molim... Allahu moj,

Tvoja Uputa... Allahu dragi, ublaži boli i sastavi one koji se vole, Ti si onaj koji sve čuje i Koji se molbi onog koji moli odaziva!"

Druga godina po hidžri je godine kada muslimani kreću u vojne pohode, nakon što im je to dozvoljeno, da bi makar djelimice nadoknadili ono što su im mušrici otuđili u Mekki. Tako zbog karavane koju je predvodio Ebu Sufjan, a u kojoj su bili imeci Kurejšija, dolazi do velikog događaja - bitke na Bedru. Mušrici su u pripremama za boj tražili od Ebul-Asa da ide sa njima protiv Muhammeda, a.s., i muslimana. On im se odazva radi plemenske privrženosti i straha od toga da ga ne prozovu kukavicom i slabićem...

Nakon bitke, Allah je dao da su muslimani slavili veliku pobjedu, kolovođe nevjerstva su poginule a Ebul-Asu bi suđeno da u ovoj bici bude zarobljen, da bude zarobljenik Muhammeda, a.s.

O Zejneba! Kolika je tvoja tuga sada?! Tvoj suprug posta zarobljenik tvoga oca!

EBUL-AS U ZAROBLJENIŠTVU

Kada je Muhammed, a.s., obilazio zarobljenike vidio je i Ebul-Asa, svoga zeta. Njegova plemenitost bila je skladna Allahovoj Objavi, te je Poslanik, a.s., naredio plemenitost svojim drugovima: "Budite dobri prema zarobljenicima!" Nakon tih Vjerovjesnikovih, a.s., riječi znalo se desiti da su ashabi jeli hurme a zarobljenike su hranili hljebom, koji je bio dragocjeniji i skuplji od hurmi.

Sa zarobljenicima se postupalo humano. Nisu ubijani, niti su mućeni, nego su otkupljivani...

OGRŁICA LJUBAVI

Kako su zarobljenici bivali otkupljivani, i Zejneba je iz Mekke poslala otkup za svoga muža po Amru bin er-Rebi'i, svome djeveru. Poslala je ogrlicu koju je dobila od svoje majke Hatidže kada se udala za Ebul-Asa. Kada je otkupnina stigla do muslimana, Muhammed, a.s., prepoznao je ogrlicu i njegovo srce uzdrhtalo je zbog sjećanja na prošle dane i na preminulu suprugu koja je Zejnebi dala taj poklon. Bilo je to najvrednije što je Zejneba mogla poslati radi otkupa svoga muža, koji je bio i njen rođak u isto vrijeme. Ashabi su na Poslaniku, a.s., primijetili tugu, te su i oni shvatili težinu situacije u kojoj se našao.

Nakon duge šutnje, Muhammed, neka je Allahov mir i spas na njega, blagim glasom reće svojim ashabima: "Ako mislite da je dobro da pustite njenog zarobljenika, i da joj vratite njen imetak, pa učinite tako!" Ashabi uglas rekoše: "Svakako, o Allahov Poslaniće!" Nakon što ga pustiše, Poslanik, a.s., sklopi dogovor sa Ebul-Asom da pusti Zejnebu jer je islam zabranio vjernicama da budu u braku sa mušricima.

RASTANAK NAKON SASTANKA

Ebul-As otputovao je ka Mekki, gdje ga Zajneba, njegova vjerna supruga, dočeka sa suzama radosnicama u očima. On je bio potpuno tužan i potišten. Glava mu je bila duboko pognuta. Nakon što su dočekali dugo očekivani sastanak i razmijenili pozdrave on joj reče:

“Došao sam da te ostavim!”

Ona bi potpuno zatečena i iznenađena te ga plačući zapita:

“A kuda ideš? I zašto, dragi moj mužu?!”

“Ne idem ja nikuda, nego ti Zejneba. Tvoj otac tražio je od mene da te pustim i vratim njemu jer nas je islam rastavio. Ja sam mu obećao da ću te pustiti da ideš njemu, a ja ne kršim obećanje.”³²

Zamislite Zejnebin šok, zaprepaštenost i stanje kada je čula ove riječi!

Sjećala se dana kada su mušrici tražili od Ebul-Asa da napusti svoju suprugu i da je vrati njenom ocu, on to nije htio, a sada je, poštujući svoje obećanje vraća njenom ocu Mušrike je odbio riječima: “Ne tako mi Boga, ja se neću rastati sa svojom drugom u životu niti mi je draža bilo koja žena iz Kurejša.”³³

A svoje obećanje i Poslanikov, a.s., zahtjev sada je ispunio.

ZEJNEBINA HIDŹRA

Kada se Zejneba spremala da se priključi ocu u Medini, dođe joj Hind bint Utbe, te joj reče: "O kćeri Muhammedova, čujem da ideš da se priključiš svome ocu?" Ja joj rekoх – priča Zejneba – "Nisam to namjeravala." "AmidŹiĉno moja, nemoj se ustruĉavati ako imaš potrebu za onim što će ti pomoći da stigneš do svoga oca, bilo od stvari ili novca, kod mene tu potrebu možeš zadovoljiti. Između žena nije ono što je između muškaraca (op.a.od neprijateljstva)." "I tako mi Allaha, nije to rekla osim s namjerom da to i uradi, ali ja sam je se plašila i porekla sam da to Źelim zbog straha od nje."³⁴

Nakon što se spremila za putovanja Zejneba je krenula da napusti Mekku i da se pridruŹi svome ocu, ali su se Kurejšije isprijeĉile i to joj zabranile.

Evo kako se to desilo:

Kada je Ebul As stigao u Mekku, nakon što se oprostio od nje, spremio je svoga brata da je bezbjedno izvede iz Mekke. On je opremio devu, uzeo luk i strijele i krenuo. Mušrici su stigli Zejneb i Kenanu kod mjesta zvanog Zi - Tuwa. Prvi su ih stigli Habbar bin el-Esved bin Mutalib i Nafi bin Abul- Kajs³⁵. Habbar je silno uplaši gađajući ih iz

³⁵ Za ovu dvojic kasnije je Poslanik, a.s., naredio jednoj jedinici muslimana , ako ih nađu, da ih zapale. Kada su krenuli– pripovjeda Ebu Hurejre, koji je bio u toj vojsci – Poslanik, a.s., im je ponovo rekao: "Bio sam vam naredio da ih spalite, ali samo Allah kaŹnjava vatrom, te ih ubijte ako ih nađete!"

daljine a ona je bila u nosiljci, deva joj je pala pogođena, te je Zejneba dobila bolove od kojih je kasnije pobacila dijete s kojim je bila noseća već četiri mjeseca. Potom je pred njih izašla masa ljudi koji ih pokušашe spriječiti od puta ka Medini. Ebul-Asov brat im reče: "Tako mi Boga, ko god se od vas približi, ustrijelit ću ga!" Ebu Sufjan mu pristupi i reče: "Smiri se. Ti znaš šta nas je snašlo i šta nam je Muhammed uradio, a ti si poveo njegovu kćerku usred bijela dana. Ljudi misle da je to poniženje. Mi nemamo ništa protiv nje, niti ćemo se njoj osvetiti ali vrati je dok se glasovi smire i dok se pročuje da smo je vratili a potom je tajno odvedi!" Kenana tako i uradi. Morao je vratiti u Mekku te je Ebul-As skloni i sačuva od naroda. Kenana je kasnije izvede sa Ummamom pod okriljem noći i isprati do doline Je'džedž, udaljene oko osam milja od Mekke. Tu se susretoše sa Zejdom kome je Poslanik, a.s., dao svoj prsten, da ga Zejneba prepozna po njemu.³⁶

Ipak, Allah je htio da ovaj Habbar kasnije primi islam i bio je od pobožnih ljudi. Poginuo je kao šehid.

“ALLAHU DRAGI, TI SI ONAJ KOJI UPUĆUJE...”

Svi muslimani bili su sretni zbog Zajnebinog dolaska u glavni grad islama. Tu je Zejneba bila u zaštiti svoga oca. Od tada su prolazile godine a Zejneba nikada nije gubila nadu da će njen muž prihvatiti islam.

U džumadel-ewellu šeste godine po hidžri, Ebul-As zakuca na njena vrata. Ona otvori vrata, i veoma se iznenadi kada ugleda svoga bivšeg muža na vratima. Poželjela je da ga srdačno poselami. Ali ona je bila vjernica i bili su razvedeni, a on je još uvijek bio nevjernik. Zašto je on došao i odakle on u Medini? Nije dugo čekala da to sazna:

“Nisam došao u Jesrib radi mirenja, o Zejneba, nego sam izašao iz Mekke kao trgovac te me je presrela jedinica tvoga oca na čelu sa Zejd bin Harisom i s njim stotinu sedamdeset ljudi te su mi oduzeli sve od mene a ja sam pobjegao od njih i evo me sada ovdje kao bjegunac i onaj koji traži zaštitu!”³⁷

Ona mu odgovori:

“Dobro došao, tetiču, dobro došao oče Alije i Umame!” dočekala ga je dostojanstveno i primila ga u svoj dom. Ebul-As nije uspio sakriti svoje suze kada je vidio Umamu³⁸ kako spava.

³⁸ Poslanikova unuka Ummama se, nakon što je porasla i nakon smrti h. Fatime, udala za Aiju, r.a., i s njim je imala Muhammeda srednjeg. Vidi:

Kada je Poslanik, a.s., klanjao sabah namaz, Zejneba je ustala i povikala iz sveg glasa – a bila je u saffu žena:

“O ljudi, ja sam uzela u zaštitu Ebul-Asa bin Rebi’u!”

Poslanik, a.s., izađe među ljude i reče:

“Jeste li čuli ono što i ja?”

Oni rekoše:

“Da, o Allahov Poslaniče...”

On reče: “Tako mi Onoga u čijoj ruci je Muhammedova duša, ja o ovome nisam znao ništa dok nisam čuo ono što i vi. A muslimani su složni i zaštićuju one koje neko od muslimana zaštititi. I mi uzimamo u zaštitu onoga koga je ona uzela!”³⁹

Potom je Muhammed, a.s., otišao do Zejnebe i rekao joj:

“Budi plemenita prema njemu, a on ti ne smije prići jer ti njemu nisi dozvoljena.”

Zejneba zamoli oca da se Ebul-Asu vrate njegove stvari i imetak. Poslanik, a.s., izađe među svoje plemenite ashabe i reče im:

“Zaista vi znate kako je ovaj čovjek dospio do nas, a vi ste mu oduzeli imovinu, pa ako bi bili dobri prema njemu i vratili mu stvari koje su bile njegove, to bi nam bilo drago, a ako ne biste, pa to je plijen koji vam je Allah podario i vi imate više prava na njega!”

Svi rekoše: “Mi mu sve vraćamo, o Allahov Poslaniče!”

Oni tako i uradiše i bi mu vraćeno sve što je bio izgubio.

Tarih Taberi, III/ 162. Nakon Alijine smrti udala se za Mugiru bin Newfela bin Harisa i s njim je imala djece.

Prije nego što je krenuo iz Medine bi mu ponuđeno da primi islam, a on odgovori:

“Ponuđeno mi je da primim islam i da uzmem od imetka ono što je kod mene. To je imovina mušrika. Ja sam to odbio riječima: “Loše li je da svoj islam počinjem iznevjeravanjem svoga emaneta!”

Nakon toga Ebul-As zaputi se svojim putem.

EBUL-ASOVA HIDŽRA

Kada se vrati u Mekku, Mekkelije se silno obradovaše vidjevši da ništa nije izgubljeno od njihovih silnih imetaka koje su bili povjerali čuvenom trgovcu. Ebul-As svima pođe vraćati njihovo pravo i njihov imetak. Kada to završi, povika iz sveg glasa:

“O skupino Kurejšija, je li i od jednog kod mene ostalo išta od imetka a da nije uzeo?” Oni mu odgovoriše:

“Ne, neka te Bog nagradi svakim dobrom. Vidimo da si plemenit i blagodaran.” On tada reče:

“Što se mene tiče, ja svjedočim da nema boga sem Allaha i da je Muhammed Njegov rob i Njegov Poslanik!

Tako mi Allaha, od islama me nije sprečavalo ništa do to da vi ne pomislite da sam ja namjerno želio da uzmem vaše imetke, te nakon što vam ih je Allah vratio, i nakon što sam ih se ja oslobodio, ja prihvatam islam!”

Ebul-As tada se zaputi ka Medini, kao musliman i muhadžir na Allahovom putu, da se susretne sa onima koje voli i slijedi. Kada je došao, Poslanik, a.s., mu vrati

Zejnebu za ženu, te se među njih vrati sreća, radost i blagostanje, a sve to je sada povezano jednom akidom. Bili su razdvojeni oko 6 godina. U nekim predajama stoji da ih je Poslanik, a.s., ponovo vjenčao.⁴⁰ Ebul-As vratio se u Medinu u muharremu sedme godine po hidžri.

PRESELJENJE NA AHIRET

Od sretnog dana Ebul-Asovog primanja islama i dolaska u Medinu prošla je jedna godina i tada dođe do novog rastanka... Rastanka nakon kojeg više nikad nema sastanka na dunjaluku...

U osmoj godini po hidžri h. Zejneba preselila je na ahiret usljed iznemoglosti zbog gubitka krvi još od svoje hidžre, kada su je mušrici povrijedili. Ebul-As⁴¹ toliko je plakao kada je umrla da je rasplakao sve oko sebe. Došao je Poslanik, a.s., pun tuge, te je namjesti i reče ženama: "Ogasulite je neparan broj puta, tri ili pet puta, zadnji put stavite nešto kafura ili nešto slično tome, a kada je ogasulite, obavijestite me!" Zejnebu je ogasulila Ummu Atijje, r.a.,

Nakon što su je opremili, klanjali su joj dženazu u Poslanikovom, a.s., mesdžidu i od nje se svi oprostili isprativši je do kabura.

⁴⁰ Sijer I/332

⁴¹ Ebul-As r.a. je umro u Zulhidžetu 12 godine po Hidžri u vrijeme Hilafeta Ebu Bekra r.a.. (Mu'džemu ma istu'džime I/23)

Živjela je oko 30 godina, a Poslanik, a.s., je mnogo volio i često je spominjao.⁴²

Također su je se sjećali po svakom dobru i ostali ashabi i ashabijke. Tako se navodi da je Muavija r.a., jednom prilikom upitao prisutne u svome društvu: "Ko je najugledniji čovjek po svome ocu i majci, dedi i nani, amidžama i tetkama, daidžama i tetkama po ocu!?" prisutni rekoše: "Vladar pravovjernih bolje zna!" potom on uze za ruku Hasana sina Alijinog i reče: "Ovaj! Otac mu je Alija bin ebi Talib, majka mu je Fatima bint Muhammed, djed mu je Poslanik, nana mu je Hatidža, amidža mu je Dža'fer, tetka po ocu mu je Hale bint Ebi Talib, daidža mu je Kasim-Poslanikov sin, tetka po ocu mu je Zjeneb-Poslanikova kći!"⁴³

Neka se Allah smiluje Zajnebi, blagoj i osjećajnoj, odgojenoj i čednoj, strpljivoj i smirenoj, neka je Allah za sve to nagradi svojom obilnom nagradom!

"Takve neka budu kćerke, supruge i majke!" Neka je Allahov mir i spas na Poslanika, a.s., njegove časne supruge, njegove plemenite kćeri i sve one koje ih slijede do Sudnjeg dana!

Amin!

⁴² Sijer I/ 335.

⁴³ "El-'Ikdu'l-Ferid" od Ebu Omera Ahmeda bin Muhammeda bin Abdi Rabihiya el-Andalusija, 5/85.

POUKE I PORUKE

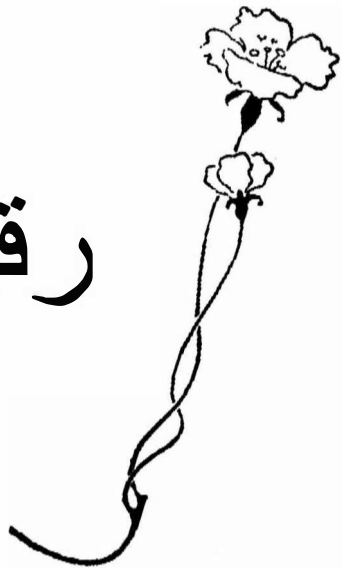
U biografiji prve Poslanikove, a.s., kćerke spomenuli smo više stvari iz kojih možemo izvući pouke i poruke. Radi ibreta naglasit ćemo samo neke bitnije momente.

- 1) Zejneba, r.a. se rano udala. Sve Poslanikove a.s., kćeri udale su se mlade. Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, preporučivao je mladima da što ranije stupaju u bračni život ako su u mogućnosti.
- 2) Dužnost roditelja je da brinu o potrebama i interesima svoje djece, pogotovo u doba šerijatske, tj. fizičke punoljetnosti. Roditelji treba da se interesuju za budućnost svoje djece, naročito u pitanju izbora bračnog druga. Također, pomoć koju roditelji pružaju je uvijek dobrodošla.
- 3) Nakon udaje, Zejneba – iako mlada - unosi u kuću svoga muža radost i veselje. Ispravno odgojena kći ostaje svijetli primjer u ponašanju i kada je preuzela odgovornosti domaćice.
- 4) Zejnebino slijeđenje islama je bezuslovno. Shvatila da je to istina objavljena od Istine preko istinitog Poslanika – njenog oca.
- 5) Da'wetski angažman. Najstarija, Resulullahova, a.s., kći u islam poziva svoga muža i ostale s kojima je bila u kontaktu. Ona poziva u istinsku sreću i spoznaju Allaha Uzvišenog a ostavljanje zabluda i idolopoklonstva, jer se muslimanka treba odlikovati i svojim da'wetskim angažmanom.

- 6) Negubljenje nade u Allahovu milost. I nakon što njen muž nije primio islam ona ne gubi nadu i nastavlja činiti dovu Allahu da uputi njenog muža.
- 7) Zejneba je primjer žene koja se stalno sjeća Allaha, Ona konstantno čini zikr, dovu i u Njega se uzda.
- 8) Ona se vješto snalazi u svim životnim situacijama. I u miru i u ratu, i u lahkoćama ali i u tegobama i bolima ostaje čvrsta i postojana.
- 9) Allah prima dove iskrenih, pa makar nakon dužeg vremena. U dovi Allahu je svako dobro. Allah je primio njene dove i uputio njenog bivšeg muža.
- 10) Kušnje su po stepenima imana i niko ih nijepošteden pa ni Poslanikova, a.s., porodica a ni on sam pa kako da budu ostali ljudi!?

To su samo neke pouke i poruke koje nalazimo, a svakako ih ima i mnogo više kao i u ostalim kazivanjima.

رقية

RUKAJJA – HEROINA DVIJE HIDŹRE

Druga Poslanikova, a.s., kćerka zvala se Rukajja. Njen život i djelo veoma su nam važni i u njima imamo brojne pouke i poruke. Rukajja, r.a., rođena je nakon Zejnebe, r.a. Nedugo nakon nje rođena je i Ummu Kulsum te su se njih dvije nekako podjednako odgajane i rasle. Nakon što se Zejneba udala za Ebul-Asa, i nakon što su Rukajja i Ummu Kulsum poodrasle, Muhammedu, a.s., i Hatidži dođe delegacija iz porodice Abdul-Mutalibove. Na čelu bio je Ebu Talib – amidža Poslanikov. Cilj ovog zijareta bio je da se Rukajja i Ummu Kulsum isprose za dva sina Ebu Lehebova, mladiće Utbu i Utejbu. Poslanik, a.s., još uvijek nije bio primio Objavu, te odmah pristade na te zaruke i udaje. Ipak, on je želio da se o tome izjasni i njegova supruga Hatidža i njegove dvije kćerke kojih se to najviše i ticalo. Njegova supruga, r.a., znala je o čijoj kući se radi i da je majka te dvojice mladića, bila poznata jedino po iskvarenosti. Njihova majka je bila Ummu Džemil, kći Harba bin Ummejje, žena tvrdog srca, iskvarene prirode i oštra jezika.

ZARUKE I UDAJA UNUTAR PORODICE ABDUL-MUTALIBOVE

Hatidža r.a., odšutjela je na ove zaruke i nije se izjašnjavala iz bojazni da ne učini nešto što ne bi bilo drago njenom mužu, te da se ne bi pomislilo da ona prekida vezu između njega i njegove porodice. Šutjele su zbog stida i njegove kćerke.

Zaruke su obavljene a plemeniti otac je svoje kćerke blagosiljao i prepustio brigu o njima Allahu Uzvišenom. One tada odlaze u drugu kuću u kojoj je vladala drugačija atmosfera.

“UČI U IME GOSPODARA SVOGA!”

Nakon što je Poslanik, a.s., primio Poslanicu od Gospodara svjetova, i počeo sa pozivom u Allahovu vjeru, vjeru istine, Kurejšije su se sastale tim povodom te između ostalog rekle:

“...Vi ste oslobodili Muhammeda njegove brige, vratite mu njegove kćeri i zaposlite ga mišlju o njima!...

Ove riječi su se prije svih odnosile na Ebul-Asa, Utbu i Utejbu, Poslanikove a.s., zetove. Dakle, od njih su tražili da se rastave od Vjerovjesnikovih a.s., kćeri. Što se tiče Ebul-Asa, Zejnebinog supruga, on je to odbio, jasno im stavljajući do znanja da mu je draža Zejneba od svih Kurejšijki žena zajedno. Međutim, Ebu Leheb, otac Utbin

i Utejbini, prvi je pohitao da učini i ispuni tu groznu nakanu. Svojim sinovima je rekao:

“Ne prilazite mi dok se ne rastavite od Muhammedovih kćerki!”⁴⁴

Njegova supruga podržala ga je u tome. Odmah potom izašli su na ulice Mekke i počeli vrijeđati Muhammeda i njegovu porodicu. Dvije djevojke vratile su se svome ocu a da i nisu bile ni stupile u pravi bračni život. No ni gnusni čin nije bio dovoljan Ebu Lehebu i njegovoj ženi Ummu Džemil⁴⁵ (Hammaletel-hatab) nego su bili među prvim koji su vrijeđali i napadali Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, te je Uzvišeni objavio suru Leheb:

**“U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog
Neka propadne Ebu Leheb, i propao je!
neće mu biti od koristi blago njegovo, a ni ono što je
stekao,
ući će on sigurno u vatru rasplamsalu,
i žena njegova koja spletkari;
o vratu njenu biće uže od ličine usukane!”**

Rukajja i njena sestra su u razvodu vidjele svoju slobodu i radost jer su se riješile te nečasne porodice.

⁴⁴ Nisaun hawle Resul, str.:138.

⁴⁵ Ova žena je noću nosila trnje na put kojim će proći Poslanik, a.s., i druge nagovarala na nanošenje zla islamu i njegovom Poslaniku i sljedbenicima.

VJERNICI SU STALNO NA KUŠNJI

Za porodicu vjernika, porodicu Muhammeda, neka je Allahov mir i spas na njih, sva ta iskušenja i tegobe bile su samo kušnje na Allahovom putu, koje su strpljivo podnosili. Još puno prije toga, Muhammed, a.s., rekao je svojoj plemenitoj supruzi:

“Prošlo je vrijeme spavanja, o Hatidža!”⁴⁶

Hatidža je ispravno shvatila značenje tih riječi, te se odlučno stavila uz svoga plemenitog supruga i stalno ga bodrila i otklanjala od njega tugu ako bi ga obuzela. Rukajja i Ummu Kulsum bile su svjesne svega što se dešava. Bile su svjesne da je njihov razvod od muževa s kojim nisu bile ni započele živjeti, ustvari, metod da se naudi njihovim roditeljima. Ipak, Allah je Onaj koji tegobu mijenja boljim i ljepšim stanjem.

ZADOVOLJNA NJEGOVOM VJEROM I AHLAKOM

Ubrzo nakon razvoda i odlaska iz kuće nevjerstva i idolopoklonstva, Rukajja se udaje za plemenitog, časnog, čovjeka okićenog svim pozitivnim svojstvima, među kojima se posebno isticao njegov stid – bio je to Osman bin Affan, r.a. Čovjek koji je vjernik i odani sljedbenik Poslanika a.s., jedan od deseterice onih kojima je obećan

⁴⁶ Ibid.

Džennet, Jedan od prvih osam osoba koje su primile islam... Rukajja je bila jedna od prvih vjernica, kćerka Poslanika i h. Hatidže, r.a. Bili su par kojem se divio svako ko bi ih vidio.

I nakon Osmanove ženidbe Rukajjom, napadi i pritisci Kurejšija nisu prestajali. Njih dvoje su znali da nakon što se između njih razvije ljubav i razumjevanje da će Kurejšije biti još rasrđeni jer nisu postigle svoj cilj. Zbog islama muslimani su bili svakodnevno mučeni⁴⁷. U tim teškim momentima Poslanik, a.s., dozvolio je da se muslimani koji su bili najizloženiji pritiscima mogu iseliti u Abesiniju gdje je vladao pravedni vladar Nedžašije. Ta prva hidžra u historiji islama je bila puko bježanje s ciljem očuvanja života i vjere. Dogodila se u mjesecu redžepu, pete godine od poslanstva. U prvoj grupi bilo je 12 muškaraca i 4 žene. Na čelu su bili Osman bin Affan, r.a., i njegova mlada supruga Rukajja. Svi oni krenuli su ostavljajući svoje najdraže.

Osman bin Affan, r.a., bio je prvi koji se sa svojom suprugom zaputio ka Abesiniji, iako su bili vrlo kratko u braku do tada. Kada su se opraštali od Muhammeda a.s., Hatidže i Rukajjinih sestara, ona nije mogla da se suzdrži od suza. Ostavili su svo bogatstvo Osmanove porodice, ostavili su ponos i snagu njegovih predaka, i krenuli ka Abesiniji da tamo žive kao potpuni stranci. Ipak, Osman je bio smiren, oženio je kćerku najodabranijeg sina Ademovog koja mu je bila stalna utjeha i podrška. Ona

⁴⁷ Masovna mučenja su počela sredinom četvrte godine po poslanstvu.

mu je govorila: "Allah je s nama i sa onima koje smo nerado ostavili pokraj drevnoga Hrama..."

Ova skupina muhadžira krenula je na put kasno noću, kako bi se tamom noći sačuvali od Kurejšija. Stigli su do luke Šuajbet, a odatle su se sa dvije trgovačke lađe prebacili u Abesiniju. U toj državi primljeni su srdačno⁴⁸.

DANI ISPUNJENI INFORMACIJAMA

U Abesiniji, naši junaci uživali su u slobodi i miru koji su imali u obožavanju svoga Gospodara. Jedina nelagodnost bile su deputacije Kurejšija i vijesti o tegobama vjernika u Mekki. Bili su relativno dobro obaviješteni. Također se Poslanik, a.s., posebno o njima raspitivao. Od vijesti koje su dobivali Rukajjino zdravstveno stanje pogoršalo se do te mjere da je pobacila prvo dijete.

Kada su čuli da su Kurejšije jednom prilikom zajedno s Poslanikom a.s., učinile sedždu Allahu⁴⁹ i kada su čuli i neke druge vijesti koje su bile lažne a koje su govorile o tome kako su Kurejšije povjerovala u Allaha i Njegova Poslanika, a.s., zaključili su da islamski poziv dobiva novi period i svi oni su bili radosni da budu sudionici u istom. Posebno Rukajja i Osman!

⁴⁸ Ova prva Hidžra je bila u mjesecu redžepu, pete godine po poslanstvu.

⁴⁹ Ovo se desilo u mjesecu ramazanu, iste godine, nakon što je Poslanik, a.s., naglas učio Kur'an, te je on u njihovim srcima probudio "fitret" i oni su Allahu učinili sedždu.

POVRATAK U MEKKU I HIDŽRA U MEDINU

Oni su bili među prvima koji su odlučili da se vrate u Mekku. Kada su tamo stigli, vidjeli su da su proganjanja i torture nad muslimanima bile još teže... Pokriveni velom noći stigli su u Mekku. Pokucali su na vrata i čuli su korake Fatime i Ummu Kulsum...

“Gdje je moja majka” – povikala je Rukajja, r.a.

Otac je zagrl i pođe je tješiti i smirivati... Rukajja je bila najtužnija od svih povratnika, jer je shvatila da je njena plemenita majka preselila na ahiret. Ali strpljenje je osnov u vjerovanju u Allahovu odredbu. Rukajja i Osman nisu dugo bili u Mekki nakon povratka iz Abesinije. Pred njima je već bila i druga hidžra, ovaj put ka Medini, tadašnjem Jesribu. Tamo je Rukajja rodila Abdullaha. Kao da je ličio na svoju nanu Hatidžu. Bilo je to pravo olakšanje nakon svih ezijeta, tegoba i nemira. Kada je Poslanik a.s., stigao u Medinu, Abdullah je bio njegova radost. Često ga je uzimao i nosio sa sobom. Poslanik, a.s., ih je rado zijaretio, uvijek kada je za to imao mogućnosti.

Jednom prilikom je Ebu Hurejre, r.a., ušao kod Rukajje, r.a., a u njenoj ruci joj je bio češalj. Ona reče:

“Maločas je ovdje bio Poslanik, a.s., te sam mu češljala kosu...”⁵⁰

⁵⁰ Fedailu sahaba, I / 513

Nažalost, period radosti nije dugo potrajao. Na dunjaluku je sve prolazno. I Abdullah je umro. Umro je u šestoj godini života, nakon što ga je horoz žestoko udario u lice.⁵¹ Dženazu mu je klanjao Poslanik, a.s., njegov djed, a Osman, r.a., njegov otac spustio ga je u kabur.

Rukajja je obolila. Znala je da je kraj svih stvorenja smrt, a i prije se susretala sa smrću djece, ali, ipak, majčinske suze i boli su nešto posebno...

Dobivala je teške groznice. Njen blagi muž bio je uz nju i usluživao je. Sati su bili dugi a dani bolni, pred sobom je gledao bolesnu suprugu...

POZIV U DŽIHAD I RUKAJJINA SMRT

Nije prošlo mnogo, kad se začu poziv u džihad i izlazak u boj na Bedru. Osman je želio da se odazove tom pozivu, ali mu Poslanik, a.s., naredi da ostane sa svojom suprugom i da joj pomaže. Vojska je otišla ka Bedru a Osman je sa Usamom bin Zejdom ostao pomažući supruzi u njenim zadnjim trenucima. Nije prošlo dugo Rukajja je udahnila poslednje uzdahe i preselila na Vječni svijet u susret sa svojim Gospodarom. Umrta je na dan kada je Zejd bin Harise došao s radosnom viješću o pobjedi na Bedru. Osmanov osmijeh je ostao uplakan, a njegove suze su savlađivale radost pobjede... Kako su to bile teške suze!

⁵¹ Si jeru a'lamu nubela II / 251.

Poslanik, a.s., tada je bio sa mudžahidima na Bedru i već je bila izvojevana velika pobjeda nad kufrom u kojoj su poginuli sve vođe navjerstva iz Mekke.

Nakon što su joj klanjali dženazu, muslimani su se tužni oprostili od Vjerovjesnikove, a.s., i h. Hatidžine kćerke, supruge Osmanove, r.a., heroine dvije hidžre, neka je Allah zadovoljan svima njima!

Neki kažu da je Rukajja umrla dan prije dolaska vijesti, a da se je taj dan zakopala. Poslanik, a.s., je nakon što se vratio iz boja, tješio svoje kćeri, Rukajjine sestre i brisao suze sa Fatiminog lica... "Svi smo Allahovi i svi se njemu vraćamo!" Allahu pripada i ono što da i ono što uzme... Žene su izašle iz kuća plačući za Rukajjom a Omer, r.a., iz bojazni da Poslanikovom srcu ne bude još teže ih pokuša spriječiti. Taj Omerov ukor ženama je čuo Poslanik, a.s., te da bi ih opravdao reče: "Što je iz oka i srca, pa to je od Allaha i Njegove milosti a ono što dolazi iz ruke i jezika, šejtansko je djelo!" Dozvoljavajući time plač i suze a zabranjujući i osuđujući glasno naricanje za mrtvim i udaranje u grudi i grebanje obraza.

I u takvoj situaciji, punoj žalosti, Poslanik, a.s., svome ummetu ostavlja božanski propis...

Rukajja je vječni primjer strpljive supruge, istinske muhadžirke na Allahovom putu, plemeniti uzor za sve kćeri ovoga ummeta! Bila je mudžahidka, žena koja je zadovoljna sa Allahovom odredbom. Bila je čista kćerka Čiste, puna plemenitosti i ljubavi!

Neka joj se Allah smiluje, kao i plemenitim šehidima Bedra, šehidima Bosne i svih islamskih krajeva, neka se smiluje svim mudžahidima koji se zalažu da Allahova riječ, riječ Istine bude uvijek gornja, a ljudske i šejtanske strasti donje. Amin!

POUKE I PORUKE

- 1) Allah je Poslanika, a.s., obdario ženskom djecom. U ženskoj djeci je svako dobro ako su odgojena u islamskom duhu.
- 2) Rukajjina, r.a., pokornost roditeljima je primjerna i uzor je za sve kćeri islamskog ummeta..
- 3) Vrhunac imana je - voljeti u ime Allaha i mrziti u ime Allaha. Rukajja je divan primjer osobe koja je ovaj princip primjenila u životu.
- 4) Osman, r.a., se oženio Rukajjom nakon što je ophudovala. Dakle, u islamu oženiti se hudovicom. Štaviše, islam podstiče da se osobe koje ostanu bez supružnika, u skladu sa islamskim propisima ponovo bračno sjedine.
- 5) Dvije hidžre koje je Rukajja učinila su primjer spremnosti muslimanke za žrtvovanje na Allahovom putu.
- 6) Vjernici moraju biti dobro i tačno informisani, a posebno treba da brinu o stanju drugih muslimana i svih onih koji su potlačeni.
- 7) Allah daje život i On ga Sebi uzima. Sve što je On stvorio to je Njegovo. Djeca, roditelji, supružnici,

braća, sestre, su prije svega Allahovi ... Svi smo Allahovi i svi se Njemu vraćamo.

- 8) U bolesti je najbolja i najkorisnija pomoć koja dolazi od supružnika.
- 9) Plač za mejjitom je dozvoljen, ali nije dozvoljeno narićanje i udaranje rukama po tijelu.

أم كلثوم

UMMU KULSUM, R.A. – “DRUGO SVJETLO”

Ummu Kulsum, r.a., je treća Resulullahova, a.s., kći. Godinama je bila bliska s Rukajjom, r.a. Kada je odrasla bila je korpulentna, posebno lijepog izgleda, imala je punačko i glatko lice. Njen otac Muhammed, a.s., je nazva Ummu Kulsum. Rođena je nakon Rukajje, r.a., te su njih dvije zajedno rasle.

Rukajja i Ummu Kulsum nisu ni sazrele a već su bile zaručene za dva sina Ebu Lehebova.

Njihove zajedničke zaruke i udaja još su jedna činjenica koja ih spaja. Ipak, Allah je htio njima dobro, te nije dozvolio da dugo ostanu u kući Ebu Leheba i njegove žene Ummu Džemil, te su se vratile svome ocu a da im muževi nisu ni prišli kao svojim suprugama. Rukajja se ubrzo udala za Osmana, r.a., a Ummu Kulsum ostala je sa svojim babom, majkom i mlađom sestrom Fatimom podnoseći sve ono što i oni i pomažući im koliko je bila u mogućnosti.

IZOLACIJA I TRUD NA ALLAHOVOM PUTU

U danima kada je Allah naredio Poslaniku da poziva u islam prvo najbliže a potom sve ljude, cijela Poslanikova, a.s., porodica bila je izložena pritiscima i maltretiranju. Kada islam primaju Omer bin Hattab i Hamza bin Abdul-Mutalib, i kada islam jača Mekkanski mušrici odlučuju da muslimane i sve one koji ih podržavaju stave u opsadu.

Ummu Kulsum, r.a., bila je s roditeljima i u najtežim trenucima kada su ih Kurejšije stavile pod apsolutnu ekonomsku i društvenu blokadu. Tri godine, ova nježna Poslanikova a.s., kći, je zajedno sa ostalim muslimanima i svojom porodicom bila izložena gladi, boli i mukama. Znali su jesti i lišće od drveća kada nisu imali druge hrane. U tim teškim trenucima h. Hatidža, r.a., nije više to mogla podnijeti, te se jako razbolila. Pala je na bolesničku postelju a briga o njoj najviše je bila na Ummu Kulsum. Majci je govorila, olakšavajući joj smrtne muke:

“Nemoj se brinuti, o majko, Allah neće zaboraviti tvoj džihad, trud i dijeljenje na Allahovom putu!” Hatidža, r.a., joj odgovori blago se smiješeći:

“Da se rok moje smrti hoće desiti kada izdržim sve kušnje, pa da umrem svijetla i zadovoljna oka. I ja se ne brinem, o kćeri moja, ako Allah da, jer mi je dovoljno da sam majka takvih vjernica poput tebe. Allahu moj, nije mi mrzak susret sa Tobom, nego želim da se što više žrtvujem kako bih Ti bila zahvalna na onome čime si me obdario!”

Rukajja je uz to morala paziti i malu Fatimu, r.a., koja je bila potrebna brige, pažnje i sestrinske zaštite. Ummu Kulsum je u tim teškim danima, mjesecima i godinama bila sve vrijeme uz svoga oca, plemenitog Poslanika a.s., bila njegovo okrepljenje i olakšanje od boli i tuge kojima je bio izložen.

Nakon tri duge godine, Allahovom voljom i milošću opsada je prekinuta. Muslimani su iz nje izašli sa još jačim imanom, sigurniji u Allahovo obećanje i čvršći za kušnje koje su dolazile.

NAKON OPSADE ...

Nakon tih nemilih događaja, u kući vjerovjesništva Hatidža je udisala svoje poslednje udisaje. Njena porodica bila je tima potresena, a sam Poslanik, a.s., stalno je bio uz nju kako bi joj olakšao smrtne muke i prenio joj Allahovo obećanje za ono što je čeka od nagrada i uživanja na ahiretu.

Desetog dana ramazana, deset godina nakon poslanstva, Hatidža je preselila na vječni svijet⁵². Kuća je ostala tužna, a majčine obaveze na sebe je preuzela Ummu Kulsum, r.a. Kada su Kurejšije vidjele da ne mogu uništiti iskru islama ni teškim bojkotima i pritiscima, odlučile se na najgore: da ubiju Poslanika a.s. – nosioca misije. Allah je još prije toga vjernicima i vjernicama dozvolio da se iseljavaju ka

⁵² Hazreti Hatidža tada je imala 65 godina, a Poslanik, a.s., 50 godina. (Vidi: "Zapečaćeni dženetki napitak", str 107.)

tadašnjem Jesribu, mjestu sigurnosti i ponosa. Među posljednjim se iselio je Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega, sa svojim vjernim prijateljem Ebu Bekrom es-Siddikom, r.a. Ummu Kulsum je i poslije oĉeve hidĉre ostala u Mekki sa Fatimom ĉekajući habere od oca.

I zaista, Poslanik, a.s., je poslao Zejd bin Harisu, r.a., da ih bezbjedno dopremi i dovede do Jesriba, tj. Medine. Nakon što su posjetile mezar svoje majke, zaputile su se ka Medini. Ummu Kulsum provela je dvije godine sa svojim ocem i porodicom. Tada dolazi bitka na Bedru i preseljenje na ahiret njene drage sestre Rukajje.

RASTANAK SA VOLJENOM SESTROM

Ummu Kulsum i Rukajja su bile su izuzetno vezane, kao da su bile bliznakinje, kao jedna duša. Njihova vezanost bila je konstantna i u danima kada su Rukajja i Osman učinili hidĉru u Abesiniju, kada su zajedno podnosile tegobe truda i zalaganja na Allahovom putu, te su kasnije bile stalno zajedno u Kući hidĉre... Ipak, "svi smo Allahovi i svi se Njemu vraćamo!"... Rukajja je preselila na ahiret.

Prenosi se da je Poslanik, a.s., nakon Rukajjine smrti viĉao Osmana izuzetno tuĉnog i potištenog, te ga jednog dana upita: "Šta je s tobom pa te vidim toliko potištenog?" Osman, pun tuge odgovori: "Je li se ikome desilo ono što meni? Umrila je Poslanikova a.s., kći koja je bila moja supruga te se prekinula tazbinska veza između mene i

tebel?" Poslanik, a.s., mu tada reće: "Moja veza sa tobom se neće prekinuti! Dzibril mi je naredio da te oženim Rukajjinom sestrom - Allahovom odredbom!"⁵³

Ubrzo nakon toga, jednog dana nakon bitke na Bedru, dođe Omer, r.a., do Poslanika a.s., i počeo se žaliti na Ebu Bekra i Osmana kako se nisu odazvali njegovom pozivu i njegovom prijedlogu da se jedan od njih dvojice oženi njegovom kćerkom koja je postala hudovica nakon bitke na Bedru. Poslanik, a.s., mu, tješeci ga, reče:

"Hafsu će oženiti onaj ko je bolji od Osmana, a Osman će oženiti onu koja je bolja od Hafse!"

Bilo je jasno da je bolji od Osmana sam Poslanik, a.s., te da će on oženiti Hafsu, a da je bolja od Hafse sama Ummu Kulsum te da će se ona udati za Osmana, r.a.

Poslanik, a.s., pozva je da je obavijesti o tome i da čuje šta će ona reći.

UDAJA ZA OSMANA, R.A.

Ummu Kulsum je pristala. Ona je drugo svjetlo iz Poslanikove kuće koje je obasjalo Osmana, r.a. Nakon toga, Ummu Kulsum udade se za Osmana, r.a., te on bi prozvan ZUN-NUREJN – VLASNIK DVA SVJETLA, zbog toga što je on jedini čovjek u historiji ljudskog roda koji je oženio dvije kćeri jednog poslanika!

⁵³ "El-'Ikdul-Ferid" od Ebu Omera Ahmeda bin Muhammeda bin Abdi Rabihiya el-Andalusiya, 4/264.

Ummu Kuslum preseli se u kuću svoga muža, u kuću u koju je prije dolazila često u posjetu svojoj sestri, a sada dolazi u odjeći mlade.

Time otpoče njihov islamski sretni bračni život. Osman, r.a., bio je začuđen sličnošću između Ummu Kulsum i Rukajje.

Ummu Kulsum, r.a., mnogo je žalila za svojom sestrom, pa je često u sebi mislila: "Neće dugo proći, o Rukajja, a ja ću ti se priključiti i umrijet ću kao i ti. Smrt će nas sastaviti kako nas je sastavio život..."

U braku su živjeli oko šest godina. U tim godinama stalno ga je ispraćala iz bitke u bitku, iz pohoda u pohod, u koje je njen suprug išao s njenim ocem. Bila je strpljiva i odana. Davala je Osmanu podršku u svim trenucima. Također je bila uz Zejnebu koja je učinila hidžru nakon bitke na Bedru i davala joj stalnu podršku, te zajedno s njom molila Allaha da uputi Ebul-Asa da primi islam i da bude jedan od mudžahida poput njihovog oca i Osmana, r.a. Nakon što je Allah uslišao njihove dove i uputio Ebul-Asa u iman, prošla je svega jedna godina te i Zejneba preseli na ahiret... To je snažno djelovalo na Ummu Kulsum... i Njena druga sestra je umrla.

SPORAZUM NA HUDEJBIJI

U zul-kadetu šeste godine po Hidžri muslimani su krenuli ka Mekki da obave umru.⁵⁴ Krenuli su bez oružja, te je Poslanik, a.s., odabrao i poslao Osmana, r.a., da o tome obavijesti Kurejšije, tj. da muslimani dolaze u miru i radi obilaska Ka'be a ne radi rata. Osman bez pogovora izvrši Resulovo a.s., naređenje i otputova ka Mekki. U Mekki su ga Kurejšije zadržale duže nego što je bilo očekivano, te se svi muslimani zabrinuše, a posebno Ummu Kulsum. Zabrinutost je kulminirala kada je do muslimana i do same Ummu Kulsum stigla vijest o tome da je Osman ubijen. Zamislite njeno stanje nakon što je čula tu vijest!? Vidjela je Poslanika a.s., i muslimane kako se spremaju da osвете Osmana, r.a., te kako daju Poslaniku a.s., prisegu na smrt, a koja se u historiji naziva zakletva Ridvan. Također je vidjela oca kako lijevom rukom udara po desnoj ruci kao znak prisege za njenog muža Osmana, govoreći: "On je otišao radi ispunjenja Allahove potrebe i potrebe Njegova poslanika!" Nakon napetosti i spremnosti na osvetu, muslimani se obradovali radosnoj vijesti i prizoru. Osman se, hvala Allahu, vraća živ i zdrav. Vijest o njegovom ubistvu bila je lažna. Na licu Poslanikovom, a.s., vidi se osmijeh, a s Ummu Kulsum, r.a., pada veliki teret i briga. Pristupila je svome mužu puna radosti i vedrog lica.

⁵⁴ "Zapečaćeni dženet ski napitak", 300.

Sklopljen je potom sporazum na Hudejbijji, te se muslimani vratiše u Medinu, kako je precizirano Ugovorom o miru. Nakon dvije godine mušrici krše primirje i muslimanska vojska kreće ka Mekki. Sa njima kreću i mnoge muslimanke, a među njima i Ummu Kulsum i Fatima.

SMRT JE KRAJ SVIH STVORENJA

Nakon što su Kurejšije prekšile sporazum na Hudejbijji⁵⁵, muslimani ubrzo kreću ka Mekki i osvajaju je u mjesecu ramazanu osme godine po Hidžri.

Poslije osvojenja Mekke, dana velike pobjede, nakon što je posjetila mezar svoje majke i nakon što se prisjetila djetinjstva i brojnih uspomena, Ummu Kulsum teško se razboljela po povratku u Medinu.

Bolest je bila teška i iscrpna te je Ummu Kulsum doživjela ono što je naslućivala: da će se brzo preseliti na ahiret. Njen muž, Osman, r.a., ju je njegovao kao i njenu sestru i olakšavao joj smrtne muke...

Umrla je u ša'banu devete godine po Hidžri i ukopana u blizini svoje sestre Rukajje. Osman, r.a., izgubio je i drugo svjetlo, Poslaniku a.s., je umrla je treća kći. Fatimi je ostao jedino otac. Poslanik, a.s., joj je klanjao dženazu donoseći četiri tekbira.⁵⁶ Potom su je njen otac, Osman,

⁵⁵ Mjesec ša'ban, 8 godine po Hidžri.

⁵⁶ U kabur su je spustili Alija r.a., El-Fadl i Usame bin Zejd r.a. A ogasulila ju je Ummu Atijje r.a.

r.a., – njen suprug i ashabi ukopali u Beki'i nakon što su joj klanjali dženazu, opraštajući se tako od velike ličnosti ummeta.

Neka Allah podari svako dobro Ummi Kulsum koja je mnogo pretrpjela radi širenja Allahove objave, koja je dala veliki i neizmjeriv doprinos pomažući svoga oca u najtežim godinama njegove misije. Amin!

POUKE I PORUKE

- 1) Islam priznaje brojne povezanosti a najvažnije su veze po krvi, mlijeku i vjeri je povezanost koja je u sebi objedinila najvažnije povezanosti. Islam upućuje sestre, braću i druge srodnike da vode brigu jedni o drugima.
- 2) Muslimanka mora biti spremna za teške momente a koji je mogu zadesiti. Smrt bližnjeg, gubitak važnog, nepredviđena situacija... na sve to muslimani treba da budu spremni.
- 3) U slučaju smrti jedne sestre, nema smetnje da se njena sestra uda za svoga bivšeg zeta. Također, nema smetnje da se rođaci ožene suprugama svojih rođaka nakon što oni presele na ahiret.
- 4) Važnost braka i bračnog života veoma je važna u islamu. Cilj braka kao i svih drugih propisa islama je humanizacija življenja.

- 5) Djeca su dar od Allaha i On ih daje kome hoće. Također, važno je znati da će se za sve blagodati odgovarati, naročito za djecu i njihov odgoj.
- 6) Posjećivanje rodbine i čuvanje rodbinskih veza jedan je od bitnih islamskih propisa koje su primjenjivali i prvi muslimani, počevši od Poslanika, a.s.
- 7) Muslimanke su dale značajan doprinos u historiji islama i taj doprinos stalno treba isticati da bi se i današnje muslimanke ugledale na njih.

فاطمة

FATIMA EZ-ZEHRA

Ko je bila Fatima? Čija kćerka je bila? Za koga je bila udata? Čija je majka? Sve su pitanja na koja ćemo zajedno, ako

Allah da, potražiti odgovor.

Fatima, r.a., četvrta je kćerka Poslanika, a.s., i h. Hatidže. Uglednica je žena svoga vremena a i svih vremena poslije. Njeno ime trajno sija historijom da'we, više nego imena brojnih drugih, pa čak i njenih sestara.

ROĐENJE

Uzvišeni Allah dao je da se ona rodi oko pet godina prije prve objave⁵⁷, u vrijeme kada je njen otac Muhammed, a.s., na najljepši način riješio čuveni spor među Kurejšijama o tome ko će ugraditi Hadžerul-esved na njegovo mjesto nakon što je bio pomjeren s njega pri jednom od oštećenja Mekke. Svi su se trudili da upravo oni i njihovo pleme budu ti koji će to uraditi, te su tenzije porasle do te mjere da je skoro došlo do sukoba među porodicama. Poslanik, a.s., presudio je tako da svaki od poglavica plemena uzme za rub platna na kome je bio

⁵⁷ Nisaun hawle Resul, str.: 143.

Hadžerul-eswed te da ga prenesu do Ka'be. Kada su to učinili, Poslanik, a.s., je svojim plemenitim rukama stavio Crni kamen na njegovo mjesto. Svi su bili zadovoljni tom presudom.

U tim radosnim danima Muhammed, a.s., obradovan je još jednom viješću. Dobio je još jednu kćerku, kojoj dade ime Fatima. Za vrijeme njenog rođenja Poslanik, a.s., obilazio je Ka'bu, a kada je došao kući dočekala ga je zdrava supruga i zdravo novorođenče. Odmah je dobila nadimak Ez-Zehra⁵⁸. Također su je kasnije nazvali nadimkom Ummu Ebiha⁵⁹, zbog toga što je veoma mnogo ličila na Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega i zbog njene vezanosti za njega. Ona je bila radost cijele porodice. Roditelji su je odgajali na najljepši način a i kako bi drugačije kada je tu kuću obasjao nur sa nebesa i počastio je time da bude boravište vjerovjesničke porodice!

DJETINJSTVO

U toj porodici i tom domu rasla je i Fatima. Bivala je poučavana svakom dobru još od najranijih dana. Bila je ispunjena ljubavlju, puna snage, lijepoga ahlaka, a kako i ne bi kada je sebi za uzora uzela najuzoritijeg čovjeka, svoga oca – Muhammeda, s.a.w.s.!

⁵⁸ Žena svjetlog lica.

⁵⁹ Sijer, 2/119.

Njoj je bilo nepunih pet godina kada se u životu njenog oca, odnosno u historiji ljudskog roda desio najveći događaj. Poslanik je primio Objavu! Ali, njegov narod mu ne povjerova te je on nakon toga prošao kroz brojne torture, a Fatima je uvijek bila uz svoga oca, i na neki način, ga pomagala. U tim ranim godinama svog plemenitog života gledala je sve muke koje dušmani nanose njenom dragom babi, te je njima bila pogođena više nego i on sam. Ona mu nije mogla pomoći. Kroz sve to je i ona prolazila.

Šta je mogla ona bi učini rukama, a šta nije... onda dječijim suzama i plačem.

U brojnim tegobama i kušnjama pred njima je bila još jedna: potpuna izolacija od strane mušrika. Sva glad, iscrpljenost, tegobe i kušnje su na nježno i plemenito tijelo ostavile teške tragove. Fatima, u vremenu kada je najviše trebalo da napreduje, bila je izložena navedenim teškoćama što se odrazilo na njeno zdravlje i razvoj. Nakon tri duge godine prestala je izolacija. Ipak, Fatiminim žalostima ne dolazi kraj, odmah nakon izolacije umire joj majka Hatidža. Bio je to novi udarac za još nedozrelu Fatimu. To joj napuni srce tugom i boli. Nakon majčine smrti pred Fatimom su se našle brojne dužnosti i velika odgovornost. Znala je da sada treba još više da se potrudi i da pomogne ocu u misiji koliko ga je prije pomagala njena majka a njegova supruga. Da mu pruži podršku kada mu bude potrebna. Zbog toga je dobila nadimak "majka svoga oca".

O stavu spram udaje ona je rekla: "Što se mene tiče, ja se ne želim udavati, nego ću ostati sa svojim ocem i majkom,

kako ne bih osjetila tegobe i kušnje razvoda sa mladićem koji ne vjeruje u Allaha!" Takav stav bio je direktna odluka za ustrajnost i pomaganje ocu u džihadu, njegovom pozivu i širenju misije.

Pored svega, Fatima je pratila oca tokom izlazaka u Mekku a da on to nije ni znao. Pratila ga je i kada jedan od najogavnijih i najnečasnijih ljudi Mekke Ukbe bin ebi Mu'it uzima crijeva zaklane životinje te ih baca na leđa i glavu Poslanika, a.s., koji je tada bio na sedždi kod Ka'be. Poslanik, a.s., nije se podizao dok Fatima nije stigla te nedžaset sklonila s njega. Tada je povikala najglasnije što je mogla, kletući onoga ko je to uradio. Muhammed, a.s., joj se u tome pridružio, te je rekao: "Allahu dragi, Tebi prepuštam Ebu Džehla i Utbu bin Rebi'u i Šejbu bin Rebi'u i Ukbu bin ebi Mu'it i Ubejj bin Halefa!" Od tih kletvi u mušrička srca usadio se strah. Odmah su se razišli i razbjegli da ih ne stigne Allahova kazna na licu mjesta. I zaista, nakon određenog vremena svi spomenuti zlikovci nastradali su na najgori mogući način!!! Dova Poslanikova, a.s., i dova Fatime, r.a., primljena je i taj put.

ISELJENJE RADI ALLAHA

Nakon perioda podnošenja tegoba i raznih nedaća nastupa drugi, sudbonosni momenat za islam i muslimana. Fatimin otac dobiva naredbu od Uzvišenog Allaha da se iseli u Medinu kamo su već odselili ostali muslimani i muslimanke. Poslanik, a.s., kreće na taj put u pratnji svoga najvjernijeg prijatelja Ebu Bekra, r.a., a Alija, r.a., ostaje u

Resulullahovom, a.s., stanu i njegovoj postelji kako bi zavarali Kurejšije koji su ih špijunirali i spremali atentat na Resulullahu, neka je Allahov mir i spas na njega. Fatima i njena starija sestra Ummu Kuslum također su ostale u kući u Mekki. Tu su ostale sve dok Poslanik, a.s., nije po njih poslao svoje ashabe. Bilo je to 13. godine nakon poslanstva kada je Fatima, r.a., imala već 18 godina. Na putu ka Medini mnogo ih je ezijetio nevjernik Huvejris el-Kurešijj, koga je ubio Alija bin ebi Talib, r.a., nekoliko godina kasnije.

SVADBA

U Medini državi islama, vlada potpuno drugačija atmosfera: red, mir, sloga i bratstvo. U tom stanju muslimani se sve više vežu jedni za druge.

Poslanik, a.s., vrši bratimljenje između muhadžira i ensarija. Za svoga pobratima uzima Aliju, r.a. U tom periodu, Muhammed, a.s., ženi se h. Aišom, r.a., a neki ugledni' ashabi, r.a., dolaze Poslaniku a.s., i prose ruku njegove kćerke Fatime, r.a., jer su se u Mekki ustručavali da to učine, znajući koliko je ona potrebna Poslaniku a.s., i njegovoj misiji. Ibn Sa'd navodi da su i Ebu Bekr i Omer, r.a., došli s tim nijjetom do Poslanika a.s., ali ih je on na najljepši način odbio.⁶⁰ Potom je došao Alija, r.a., pa ju je Poslanik, a.s., zaručio s njim, a potom ih i vjenčao.

⁶⁰ "Tabekat" od Ibn Sa'da, 8/11.

Alija, r.a., pripovijeda da se, kada je krenuo do Poslanika a.s., sjetio da nema ništa od imovine, ali ipak je smogao snage i zaprosio Fatimu. Poslanik, a.s., ga upita:

- "Imaš li šta imovine?"
- "Ne, o Allahov poslaniče!"
- "A gdje ti je onaj dugi štit koji sam ti dao?"
- "Kod mene je o Allahov Poslaniče."
- "Njoj ga daj!"

Alija je odmah otišao po štit pa kada ga donese Poslanik, a.s., mu naredi da ode i da ga proda kako bi njime pokrio troškove svadbe. Štit je kupio Osman bin Affan, r.a., za 470 dirhema⁶¹. Taj novac Alija donese Poslaniku a.s., te on nešto dade Bilalu, r.a., i posla ga da uzme par mirisa. Ostatak dade Ummu Selemi, r.a., da kupi opremu za mladu.

Potom Poslanik, a.s., pozva ashabe i proglasi vjenčanje Alije, r.a., i njegove kćerke Fatime, r.a., sa mehrom od 400 miskala srebra. Vjenčanje je završio čestitanjem mladencima i dovom Allahu da im podari čestit porod i svako dobro. Ashabi se potom poslužiše hurmama.

Poslanik, a.s., naredio je Ummu Selemi, r.a., da spremi mladencima kuću Alije bin ebi Taliba, r.a., i zatražio je od njih da ga sačekaju tamo. Nakon jaciye namaza otišao je do njih i zatražio vodu te se njome abdestio a potom je izlio po njima te je proučio: "Allahumme barik fihima, we

⁶¹ Nakon što je Osman r.a. otkupio ovaj štit od Alije r.a. i nakon svadbe on ga odnese Aliji r.a. i opet mu ga pokloni!

barik alejhima, we barik lehuma fi neselihima” - “Allahu dragi, podari im bereket u njima samima i u njihovom potomstvu!”

Muslimani su bili sretni zbog te svadbe i vjenčanja.⁶²

Alija je hrabri mladić koga su odgajali Muhammed, a.s., i njegova supruga Hatidža, pa kako da svi ne budu sretni zbog njihova braka? Fatima se udala za čovjeka najjačeg imana, velikog znanja, najljepšeg ahlaka, snažnu ličnost... Znete li kakvo je bilo ruho najuglednije žene i Poslanikove miljenice!? Kada je došla za njega njeno ruho bio je kat od kadife, jastučić od kože napunjen palminim vlaknima, mješina za vodu i dvije zdjelice!

Došao je Hamza, Poslanikov a.s., amidža sa dva ovna te ih je zaklao i počastio ljude u Medini. Džabir bin Abdullah kasnije je pripovijedao: “Prisustovao sam Alijinoj svadbi i nisam vidio ljepše. Kuća je bila namirisana, počastili su nas hurmama i suhim groždem, dok je njihova postelja te noći bila ovčija kožica.”⁶³

U Alijinoj kući se sastaviše dvije Fatime, majka Alijina, r.a., čestita vjernica i muhadžirka⁶⁴ i supruga Fatima, r.a. On je od prvih dana pravedno nastupio spram njih dvije, te

⁶² Alija je oženio Fatimu nakon bitke na Bedru II godine po H. u zul Kadetu ili prije njega. Od Ibn Abdul-Berra prenosi se da je u bračni život snjom stupio nakon bitke na Uhudu, te je s njom imao Hasana i Husejnu i Muhsina (umro mlad) i Ummu Kulsum i Zejneb. Sijer II / 119. Njihovo dijete Muhsin je umro u ranom djetinjstvu.

⁶³ “Žene pravovjerne”, dr. Jusuf Kardawi, 34 str.

⁶⁴ Alijina r.a. majka se zvala Fatima bint Esed bin Hašim, primila je islam i učinila hidžru. (Vidi: Tarih-ul-hulefa, I / 166.)

je jednom prilikom rekao svojoj plemenitoj majci:
“Dovoljno je da Fatima radi vani a ti radi unutar kuće”...

PLEMENITO POTOMSTVO – MAJKA UGLEDNIKA MLADIĆA DŽENNETA

Nije prošla ni puna godina a radost Fatimina, Alijina, Poslanikova i svih muslimana bila je još veća. Fatima je rodila Poslanikovog a.s., Hasana, sina Alijinog. Bilo treće godine po Hidžri. Poslanik, a.s., mu prouči ezan na uho i dade mu ime Hasan (Lijepi). Za njega podijeli i sadaku u srebru u težini kose s kojom je rođen. Od tog velikog trenutka u Fatiminom životu nije prošla ni puna godina a ona je rodila drugog sina, u mjesecu Ša’banu četvrte godine po Hidžri.

Njena i Alijina dva sina Hasana i Husejna, Poslanik, a.s., volio je svim srcem. Njegova ljubav spram njih je postala primjerna.

Kada je objavljen ajet : “Allah želi da od vas, o porodicu Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti”⁶⁵, Poslanik, a.s., bio je kod Ummu Seleme, r.a., te je pozvao po Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna zagrmuo ih prekrivačem te rekao: “Allahu dragi, ovo je moja porodica! Allahu dragi, otkloni od njih grijehe i potpuno ih očisti!”. Te riječi ponovio je tri puta, te je rekao: “Allahu dragi, podari svoj blagoslov i bereket na porodicu Muhammedovu, kao što si podario na porodicu

⁶⁵ Ahzab, 33.

Ibrahimovu. Ti si, uistinu, Slavljeni i Hvale dostojni!" Poslanikove a.s., dove su se primale. I u navedenom slučaju, dova Poslanikova bila je uslišana. Fatima je pete godine po Hidžri rodila kćerkicu kojoj je Poslanik, a.s., nadjenao ime Zejneb, kao sjećanje na njenu tetku, Fatiminu sestru Zejneb. Dvije godine nakon Zejnebinog rođenja rodila je još jednu djevojčicu kojoj je Poslanik, a.s., dao ime Ummu Kulsum, u čast njene tetke Ummu Kulsum koja je već bila udana za Osmana bin Affana, r.a. Fatima, r.a., bila je počašćena time što je njenim potomstvom produženo potomstvo plemenitog Poslanika, neka je Allahov mir i spas na njega, a nije produžno preko Ummu Kulsum i Rukajje. Ni njegove plemenite supruge – majke vjernika nisu imale djece s njim. Također, važno je znati da je Fatima živjela najsiromašnije od svih Poslanikovih kćerki sa Alijom, r.a., koji je uvijek bio zaokupljen džihadom i pripremama za džihad, te nije imao mnogo vremena da se posveti materijalnim bogatstvima a također nije imao ni nasljedstva u kome bi uživali on i njegova porodica. Nakon svih bitki i tegoba ona ga je čekala sa toplim osmijehom koji je od njega otklanjao umor, tugu i boli.

POSŁANIKOV A.S. ODNOS SPRAM FATIME

Od Enesa, r.a., prenosi se da je Allahov Poslanik, s.a.w.s., rekao: "Najbolje žene su Merjema, Asija, Hatidža kći Huwejlidova i Fatima".⁶⁶

Poslanikova a.s., ljubav prema Fatimi bila je tolika, da kada je stizao sa putovanja, prvo otišao do mesdžida i klanjao dva rekata, potom bi otišao do Fatime i na koncu do svojih supruge.

Aiša, r.a., pripovijedajući o Poslanikovoju a.s., ljubavi spram Fatime kaže: "Nikada nisam vidjela nikoga govorom sličnijeg Poslaniku a.s., od Fatime. Kada je ulazila kod njega on bi joj ustao u susret, poljubio bi je i zaželio bi joj dobrodošlicu. Tako je i ona radila kada bi je on posjetio."

Poslanik, a.s., je jednom prilikom sa mimbera rekao: "Fatima je dio mene te ko je rasrdi, rasrdio je mene..." a u drugom rivajetu stoji da je rekao: "Zaista je Fatima dio mene, raduje me što nju raduje, a uznemirava me ono što nju uznemirava."⁶⁷ To je Poslanik, a.s., rekao kada su ljudi iz plemena Hišama bin Mugire tražili od Vjerovjesnika a.s., da se Alija, r.a., oženi kćerkom Ebu Leheba. Poslanik, a.s., se popeo na mimber i rekao: "Došli su mi ljudi iz plemena Ibn Hišam bin Mugire i tražili da

⁶⁶ Sijeru a'lami nubela II / 117.

⁶⁷ Buharija, poglavlje o vrijednosti ashaba, vrijednosti Fatime 4/219 i Muslim 2449.

dozvolim Aliji vjenčanje sa kćerkom Ebu Džehla, a ja to ne dozvoljavam, i opet ne dozvoljavam, i ne dozvoljavam, osim, ako Alija hoće da razvjenča moju kćer i oženi se njihovom kćerkom. Fatima je dio mene, muči me što nju muči i vrijeđa me što nju vrijeđa. Ja se bojim da to Fatimi ne naškodi u njenoj vjeri, a ja time ne zabranjujem dozvoljeno niti dozvoljavam zabranjeno. Tako mi Allaha, u jednoj se kući, nikada se neće sastati kćerka Allahova Poslanika i kćerka Allahova neprijatelja!”⁶⁸

I pored tolike ljubavi spram Fatime i drugih uz nju, Poslanik, a.s., pojasnio nam je i vrijednost djela, opskrbe za Sudnji dan i bogobožnosti. Jednom prilikom je Poslanik, a.s., rekao: “O skupino Kurejšija, čuvajte svoje duše, ja vas od Allaha ne mogu sačuvati! O ti ..., o ti ..., o Fatimo kćerko Muhammedova traži od mene što želiš od imetka, ali ti ja ništa ne mogu pomoći pred Allahom.” U drugom rivajetu stoji: “O Fatimo, čuvaj se od vatre jer ti ja ni štetu ni korist od Allaha ne mogu pribaviti...”⁶⁹ U navedenim hadisima jasno vidimo ljubav Poslanikovu a.s., spram Fatime, jer je on izabrao upravo nju i navodi je kao primjer ljubavi i vezanosti, ali iznad svega je Allahov šerijat.

Od Sewbana, r.a., prenosi se da je rekao: “Jednom prilikom je Poslanik, a.s., ušao kod Fatime, a ja sam bio s njim. Ona skinu jednu ogrlicu od zlata sa vrata i reče: “Ovo mi je poklonio Ebul-Hasan.” A Poslanik, a.s., reče: “O Fatima, da li bi bila sretna da ljudi kažu: Eto Fatime,

⁶⁸ “Pravovjerne žene”, 40.

⁶⁹ Buharija, tefsir sure Šuara, Muslim, br. hadisa 206.

Muhammedove kćeri, a u rukama joj ogrlica od vatre!” te je oštro ukori, te izađe a da nije ni sjeo kod nje. Fatima uze ogrlicu i proda je. Za njenu vrijednost kupi robinju i oslobodi je. Ta vijest dođe do Poslanika a.s., te on reče: “Hvala Allahu koji Fatimu spasi od vatre!”

Velika Poslanikova a.s., ljubav spram Fatime nije ga spriječila da je kori kada je to potrebno i da je ispravlja gdje je to potrebno. Poslanik, a.s., navodeći primjer o obaveznosti izvršenja šerijatske kazne odsjecanjem ruke rekao: “Tako mi Allaha, kada bi Fatima, kći Muhammedova, ukrala, odsjekao bih joj ruku!” To je Poslanik, a.s., rekao nakon što je jedna ugledna i bogata žena iz plemena Mahzum ukrala nešto, te je njeno pleme tražilo preko Usame bin Zejda, kojeg je Poslanik, a.s., mnogo volio, da posreduje kod Poslanika da joj ne odsjeku ruku. Nakon toga slučaja Poslanik, a.s., je rekao: “Tako mi Allaha, kada bi Fatima kći Muhammedova ukrala, odsjekao bih joj ruku...”⁷⁰ Ashabi su znali za veliku Poslanikovu a.s., ljubav spram Fatime, te neke ravije dodaju u svojim predajama: “A Fatima je bila najmlađa Poslanikova a.s., kćerka i bila mu je najdraža.” Poslanikova a.s., ljubav spram nje nije umanjivala njegovu ljubav spram njenih sestara. A kako je i ne bi posebno isticao i volio, kada je ona bila s njim i kada bi ga vidjela da se bori i ona mu se pridruživala, kada je on pozivao u islam i ona bi to čini s njim, kada bi mu nevjernici nanosili boli ona ga je branila koliko je mogla.

⁷⁰ Buharija, 8/16, Muslim, 1688.

ŽIVOT U SIROMAŠTVU

Kako smo već spomenuli Alija, r.a., bio je siromašan. Nije naslijedio ništa imetka od svoga oca, zbog toga što je vjernicima zabranjeno da nasljeđuju nevjernike. Kasnije, u Medini, Alija je bio jedan od prvih mudžahida i boraca na Allahovom putu. U slobodno vrijeme posvećivao se zarađivanju halal opskrbe. Na tom putu radio je različite poslove. Znao je zarađivati vadeći vodu iz bunara a za svaku izvađenu kantu zarađivao je tek po jednu hurmu.⁷¹ Fatima je s njim dijelila mnoge poslove. Ona se brinula za vodu, mljevenje žita, spravljanje hrane, čistoću...

Jednom prilikom Alija, r.a., kada je vidio kako je Fatima, r.a., iscrpljena od posla i nakon što mu se ona pojadila na te tegobe, on joj reče:

“O Fatima, jadila si mi se mnogo te mi je teško u grudima. Nego, otiđi do Poslanika. Došle su neke robinje, te uzmi jednu da ti pomaže i da ti služi!” Ona reče: “Učiniću tako ako Allah da!” Otišla je do Poslanika a.s., i pojadila mu se na svoje teško stanje. Ipak, Poslanik, a.s., im ne odobri to zbog velike potrebe u kojoj su bili najsiromašniji muslimani (Ehli-Sufe)... Nakon, što ih je na najljepši način odbio, Poslanik, a.s., ode do njihove kuće i reče: “Hoćete li da vas uputim na jednu stvar koja vam je bolja

⁷¹ Alija r.a. bi nekada radi kod bogatijih muslimana, nekada kod Židova, nekada kod hudovica. Ukratko nije se ustručavao nikakvog posla u kome je zarađivao halal-dinar.

nego da imate slugu? Kada liježete u postelju proučite trideset i tri puta SUBHANALLAH, trideset i tri puta ELHAMDULILLAH, i trideset i četiri puta ALLAHU EKBER.”

Kaže Alija, r.a.: “Nisam nikad izostavio izgovarati to otkako sam čuo od Allahova Poslanika s.a.w.s.” Upitaše ga: “Pa zar ni u noći (bitke) na Sifinu?” “Ni u noći (bitke) na Sifinu.” odgovori Alija r.a.⁷²

U ovom primjeru vidimo da ih je Resulullah a.s., savjetovao na često spominjanje Allaha, jer spominjanje Allaha smiruje srce, a smireno srce lagahno se približava Uzvišenome zarađujući time istinsko bogatstvo.

Alija, r.a., i Fatima, r.a., jedan su od najboljih bračnih parova koji se ikada pojavio na licu Zemlje, ali i među njima dvoma ponekad se dešavalo ono što se dešava između supružnika. Alija, r.a., bio je strog, okaljen džihadom, a h. Fatima bila je nježni i strpljivi cvijet... ipak, i među njima su se nekada dešavale nesuglasice i trzavice. Kada bi za to čuo Poslanik a.s., on bi se blago nasmiješio. Nikada nije bio slijepo stajao uz svoju kćer, nego bio je “pravedni sudija među njima i mudar liječnik”.

Buharija prenosi da je Vjerovjesnik, a.s., jednom došao do Fatime te je pitao za Aliju:

“Gdje ti je muž?” Ona mu odgovori:

⁷² “Lijepa riječ”, Ibn Tejmije, str. 20.

“Malo smo se sporječkali, pa je izašao i nije se još vratio.” Poslanik, a.s., posla jednog ashaba da vidi gdje je. On mu se ubrzo vrati i reče:

“Božiji Poslaniče, eno ga u džamiji!” Poslanik, a.s., otišao je do njega i zatekao ga kako spava. Ogrtač je bio spao sa njega i prašina je pala po njemu. Poslanik otrese prašinu s njega i zovnu ga:

“Ustani ti po kome je popadala prašina (Ebu Turab)!” To je ponovio dva puta nakon čega se Alija probudi i vrati svojoj kući i porodici⁷³.

NAGOVJEŠTAJI BOLESTI

Fatima, r.a., imala je brojna iskušenja. Vrlo rano, umrla joj je majka, nakon toga sestra Rukajja, potom, osme godine po Hidžri, napušta njena sestra Zejneb, a u devetoj godini po hidžri bila je svjedok smrti svoje sestre Ummu Kulsum. Sve one umrle su relativno mlade. Fatima je, pored toga, veći dio života provela u siromaštvu i oskudici, živeći sa svojim suprugom Alijom bin ebi Talibom, r.a. Sve to nije je obeshrabilo, nije je bacilo u očaj. A i kako bi, kada je to djevojka i supruga koju je odgajao najodabraniji Allahov rob i Njegov posljednji Vjerovjesnik ljudskom rodu.

⁷³ Ove prilike ga je Poslanik, a.s., nazvao Ebu Turab, te je Alija r.a. ovaj nadimak veoma volio. (Vidi: “Pravedne halife”, str.:65)
Opširno o Aliji r.a. u ovoj knjizi.

Nakon oprosnog hadža, kada je Poslanik, a.s., ljudima pojasnio islam i posebno akcentirao stvari preko kojih ljudi lahko prelaze a kojih se treba držati. Dakle, kada je upotpunjena Allahova vjera, Poslanik, a.s., se razbolio. Fatima, r.a., svaki dan mu je dolazila u posjetu. On se tada nalazio kod hazreti Aiše, r.a., te je on dočekuje riječima: "Dobro došla kćeri moja!" Potom je poljubi i postavi pored sebe. Jednom prilikom učini sve to te joj potom nešto i šapnu te se ona mnogo rasplaka. Kada je na njoj vidio da se rastužila, opet joj nešto šapnu te se ona nasmija. "Ja joj rekoh" – pripovijeda Aiša, r.a.: "Poslanik, a.s., te počastio nad svim ostalim ženama šaputanjem a ti plačeš? Kada je Poslanik, a.s., ustao ja rekoh: "Šta ti je rekao Allahov Poslanik, neka je Allahov mir i spas na njega?" Ona mi reče: "Neću otkriti Poslanikovu tajnu!" Nakon Poslanikove a.s., smrti, Aiša, r.a., reče Fatimi, r.a.: "Obavezujem te svojim pravom koje imam kod tebe da mi kažeš šta ti je Poslanik, a.s., rekao?" Fatima, r.a., reče: "Dobro, sada ću ti reći. Kada mi je prvi puta šapnuo obavjestio me je da mu je Džibril svake godine dolazio jedanput da ga presluša Kur'an. "Ove godine me je preslušao dva puta, te ja mislim da mi se smrtni čas približio. Pa, boj se Allaha i strpi se, jer sam ti ja bio divan roditelj." Ja sam zaplakala, što si i ti čula, nakon što je vidio moju tugu i bol, drugi puta mi je šapnuo: "O Fatima, zar nisi zadovoljna da budeš uglednica među ženama stanovnicama Dženneta, da budeš prva koja će mi se pridružiti od moje porodice?" – pa sam se ja nasmiješila.⁷⁴

⁷⁴ Buharija, poglavlje o Poslanikovoј a.s. bolesti i smrti, 5/137, Muslim,

Poslanikova a.s., bolest sve više se pogoršavala, a Fatima je to vrijeme provodila uz njega, služeći mu i bivajući mu na usluzi. Bila je strpljiva na Allahovoj odredbi. Jedan dan joj Poslanik, a.s., reče:

“Tvoj otac poslije današnjeg dana neće osjetiti nikakve tegobe,” našto mu je ona priznala:

“Sve tvoje boli su i moje...”

I zaista, Poslanik, a.s., je taj dan i preselio Uzvišenom Allahu. Fatima je tada progovorila kroz stihovima s plačem:

O oče, odgovorio si Gospodarevu pozivu!

O oče, čije boravište je Firdews Džennet!

O oče, Džibrilu javljamo za tvoju smrt!⁷⁵

Kada su Poslanika a.s., ukopali, Fatima je upitala Enesa, r.a: “O Enese, kako ste mogli da na Poslanika stavljate zemlju!?”⁷⁶ Fatima r.a., se rasplakala, kao i svi muslimani, međutim, na umu su im bile Allahove dž.š. riječi:

“Muhammed je samo poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. Ako bi on umro ili ubijen bio, zar biste se

2450.

⁷⁵ Ovi i još neki stihovi se navode da ih je Fatima r.a. iz bola istkala nakon Poslanikova preseljenja na Ahiret i nakon njegova pokopa u Aišinu r.a. sobu. Vidi: “El-‘Ikdu-Ferid” od Ebu Omera Ahmeda bin Muhammeda bin Abdi Rabihiya el-Andalusija 3/237.

⁷⁶ Buharija, ibid, 5/137.

stopama svojim vratili? Onaj ko se stopama svojim vrati neće Allahu nimalo nauditi, a Allah će zahvalne sigurno nagraditi.

Sve što je živo umire Allahovom voljom u času suđenom.”⁷⁷

I ajeta:

“Ni jedan čovjek prije tebe nije bio besmrtni; ako ti umreš, zar će oni do vijeka živjeti?”⁷⁸

Kada je Poslanik, a.s., preselio na ahiret, Fatima, r.a., je smatrala da je ona jedna od njegovih nasljednica te je došla do Ebu Bekra tražeći svoje nasljedstvo. On joj prenese da je čuo Poslanika a.s., da je rekao: “Mi se ne nasljeđujemo”. Njoj je to teško palo jer do tada nije znala za taj hadis, pa se i zamjerila Ebu Bekru, r.a.

Prenosi Ismail bin ebi Halid od Ša'bija da je Ebu Bekr, r.a., kada se Fatima, r.a., razboljela došao da je obiđe te je zatražio izun da uđe. Alija, r.a., je upita: “Ebu Bekr je, traži izun da uđe?” “Da li bi volio da mu dozvolim?” “Da” – odgovori Alija. Fatima je znala sunnet Poslanika, a.s., da se u kuću ulazi samo sa izunom – dozvolom muža, tj. domaćina. Ebu Bekr je s njom razgovarao te mu je ona halalila a i on njoj.⁷⁹

⁷⁷ Ali Imran, 144, 145.

⁷⁸ El-Enbija, 34.

⁷⁹ Sijer, 2/ 121.

I zaista, od Poslanikove, a.s., smrti nije prošlo ni šest mjeseci a njegovo obavještenje se ispunilo, Fatima, r.a., se razboljela i preselila na ahiret. Bila je prva iz njegove porodice koja mu se pridružila u Berzehu. Bilo je to u utorak, trećeg dana ramazana, 11 godine po hidžri. Tada je imala oko 27 godina. Ogasulili su je Alija, r.a., i supruža Ebu Bekra, r.a., Esma bint Umejs, r.a.⁸⁰ Njen muž, nakon što joj je klanjao dženazu⁸¹, ukopao ju je u medinskom mezaristanu Bekiji. Alija, r.a., nakon što je njeno tijelo spustio u zemlju i zakopao ga, u stihovima je tužno rekao:

*“SVAKA DVA DRUGA NERAZDVOJNA SE
RASTAJU*

I SVE SEM SMRTI KRATKO TRAJE

A MOJ GUBITAK JEDAN NAKON DRUGOG⁸²

*DOKAZ SAMO - DA NI DUNJALUČKO
PRIJATELJSTVO, VJEČNO NIJE!!!”⁸³*

⁸⁰ Šezeratuz- Zeheb, I / 15.

⁸¹ U predajama se također navodi da su joj klanjali dženazu El-Fadl sin Abbasov r.a. i Ebu Bekr r.a. Zanimljiva je posebno predaja Od Alije bin el-Husejna r.a. u kojoj prenosi se da je rekao: “Fatima je umrla između akšama i jacije, pa su došli Ebu Bekr, Omer, Osman, Zubejr, Abdurrahman bin Awf. Kada je spremljena da joj se klanja dženaza Alija r.a. je rekao: “Pristupi Ebu Bekre!” “Zar da joj ja klanjam dženazu a ti si prisutan?!” “Da, pristupi, tako mi Allaha neće joj klanjati dženazu niko drugi do ti!” Pa je Ebu Bekr r.a. pristupio i klanjao joj dženazu. Ukopana je noću.” Prenosi El-Basri. (Er-Rijad en-Nadret, II / 96).

⁸² Ovdje je Alija r.a. vjerovatno mislio na rubitak Poslanika a.s. a potom i njegove kćerke a svoje supruge.

⁸³ “El-‘Ikdul-Ferid” od Ebu Omera Ahmeda bin Muhammeda bin Abdi Rabihiya el-Andalusija, 3/240.

Fatima, r.a., se ubraja u prenosiocice hadisa od Poslanika a.s.

Od Fatime, r.a., prenosi se da je njen otac rekao: "U petak ima jedan čas koji, ako ga musliman potrefi, moleći Allaha za dobro, bit će mu uslišano." Fatima r.a., upitala je: "O Allahov poslaniče, koji je to čas?" "Kada Sunce prođe pola puta ka zapadu" Od tada je Fatima, r.a., savjetovala vjernike da se petkom što više posvete dovi, sve dok Sunce ne zađe.⁸⁴

Za vrijeme njenog života Alija, r.a., nije se ženio drugim ženama,⁸⁵ a mada se kasnije ženio sa više žena i imao mnogo djece, nikada je nije zaboravljao i često je se sjećao. Jednom prilikom je pričao jednom čovjeku: "Ibn A'bed, hoćeš li da ti kažem nešto o meni i Fatimi. Ona je bila kćerka Allahova poslanika i njemu najdraže stvorenje, a ona je moja žena. Mljela je na vodenici dok ne bi ruke izranjavala. Vodu je nosila u mješini sve dok prsa i vrat ne bi ozlijedila. Kuću je čistila tako da bi čisteći je uprašila svoju odjeću. Potpaljivala je vatru pod kotao, tako da bi zamazala svu odjeću."⁸⁶

Od Džumej bin Umejra et-Tejmimija prenosi se da je rekao: "Ušao sam sa svojom tetkom kod Aiše, r.a., pa je bila upitana: "Ko je od ljudi bio najdraži Poslaniku a.s.?"

⁸⁴ Tarihu Wasit I / 106.

⁸⁵ Bidaje we nihaje 7 / 332.

⁸⁶ "Pravovjerne žene", str.: 39.

Ona reče: “Fatima”, “A od muškaraca?” “Njen muž, koga znam kao ustrajnog pobožnjaka.”⁸⁷

Neka se Allah smiluje Fatimi ez-Zehri, koja je bila i ostala uzor muslimankama svih vremena! Bila je primjer strpljive supruge na sve dunjalučke musibete i kušnje, primjer čvrste vjernice, okaljene imanom u Allaha i Njegova poslanika. Ona je uglednica među ženama i na dunjaluku i na ahiretu, kćerka Allahova poslanika a.s., majka šehida Hasana i Husejna, suprug velikog mudžahida islamskog ummeta Alije, r.a. ...

Bila je primjer mu'minke koja je održavala veze sa svojom rodbinom i komšijama.

Allaha molimo da nas učini onima koji hode putem istine kako je hodila Fatima, r.a., i da nas proživi na Sudnjem danu u njenom društvu i društvu iskrenih vjernika.

Neka je Allah obraduje svim džennetskim ljepotama!!!

POUKE I PORUKE

- 1) Fatima, r.a., je najodabranija Poslanikova a.s. kći. Ona je jedina nadživjela svoga oca i jedina od njega prenosi hadise. Ona je bila najduže s Poslanikom a.s. kako u tegobama mekkanske da'we tako u medinskom širenju islama i njegovim sudbonosnim događajima.

⁸⁷ Hasen garib, Džami'u sahih, we huve sunenu Tirmizi, broj. 3874

- 2) Islam dozvoljava da se djeci kao i odraslima daju lijepi nadimci a zabranjuje da se ljudima daju ružni nadimci.
- 3) Svaka kćerka ima pravo da odlučuje o svome izboru bračnog druga i o svome bračnom životu. Žena je svojepravna i njena prava nikako ne smiju biti povrijeđena.
- 4) Islam podstiče olakšavanje stupanja u brak svima koju su u mogućnosti za to. Islam preporučuje da se svi predbračni troškovi svedu na minimum kako bi se uspostavila harmonija među bračnim izabranicima što prije. Također, se preporučuje da mehrovi budu što manji i dostupniji za one koji žele da se ožene.
- 5) Islam naglašava važnost kontinuiteta bračnog života ali dozvoljava njegov prekid ako je to nužno. Da bi brak bio skladan oba supružnika trebaju uložiti svoj doprinos.
- 6) Islam dozvoljava poligamiju i bigamiju ako za njima postoji realna i objektivna potreba u društvu odnosno kod pojedinca.
- 7) Skromnost je posebna vrлина svake osobe a posebno je ova osobina važna kod djevojaka odnosno žena. Skromnošću žena olakšava bračni život i daje samopouzdanje i olakšanje svome mužu.
- 8) Bračna sloga se povećava kada se supružnici zajedno trude i dijele svoje odgovornosti i dužnosti. Pozivanjem na puka prava se svakako neće povećati ljubav i razumjevanje a nerijetko se treba i preći preko određenih sitnica.

- 9) Islam podstiče i roditelje i djecu da se uvijek jedni spram drugih postavljaju na najljepši način.
- 10) Između muslimana nekada može doći do nesuglasica ali sve one se trebaju riješiti na najljepši mogući način.

LITERATURA

- 1) **Kur'an Časni**, prijevod od Besima Korkuta, Medina, 1412 h. godine po hidžri
- 2) **Fethul-Bari bi šerhi sahihil – Buhari**, Ibn Hadžer el-Askalani (773-852), drugo izdanje, 1407 / 1987, Kairo
- 3) **Sahihu Muslim, bi šerhi Imam Nevevi**, Rijad, bez godine izdanja.
- 4) **Džami'u sahih we huwe Sunnenu Tirmizij**, Ebu Isa Muhammed bin Isa bin Sewre (209 – 279), Darul Hadis Kairo, bez godine izdanja.
- 5) **Zadul- Mea'd**, Ibn Kajjim el-Dževzijje (691 – 751), Bejrut, 1407 / 1987.
- 6) **Nisaun hawle Resul**, Mahmud Mehdi el-Istanbuli i Mustafa Ebu Nasr Eš-Šilbi, sedmo izdanje, 1419 / 1998 godine, Džida.
- 7) **Benatun Nebijj**, Muhammed Muweffak Sulejme, drugo izdanje, 1419 / 1999 godine, Rijad.
- 8) **Muhammed**, Ebu Bekr Siradžudin (Martin Lings), Sarajevo, 1996 godine.
- 9) **Tarihu Taberi**, Ebu Dža'fer Muhammed Et-Taberi (224-310), Bejrut, 1407 godine po hidžri.
- 10) **Mu'džemu sahabe**, Ebul-Husejn Abdul-Baki bin Kani' (265-351), Medina, 1418 godine po hidžri.
- 11) **Sijeru a'lami nubela**, Ebu Abdullah Muhammed bin Ahmed Ez-Zehebi (673-748), deveto izdanje, Bejrut, 1413 godine po hidžri.

- 12) **Mu'džemu ma istu'džime**, Ebu Ubejd Abdullah el-Andalusi (umro 487), treće izdanje, Bejrut, 1403 godine po hidžri.
- 13) **Fedailu sahabe**, Ebu Abdullah Ahmed bin Hanbel Eš-Šejbani (164-241), Bejrut, 1403 / 1983 godina.
- 14) **Zapečaćeni dženetski napitak**, Safijurrahman el-Mubarekfuri, Travnik i Zenica, bez godine izdanja.
- 15) **Tabekatul-kubra**, Muhammed bin Sa'd bin Meni' Ez-Zehri (168-230), Bejrut, bez godine izdanja.
- 16) **Žene pravovjerne**, dr. Jusuf Kardawi, drugo izdanje, Tuzla, 1995 godine.
- 17) **Tarihu-l-hulefa** Abdurahman bin ebi Bekr es-Sujuti (umro 911 godine po hidžri), sedmo izdanje, Egipat, 1371 / 1952.
- 18) **Lijepa riječ**, Ibn Tejmijje, djelo je u štampi.
- 19) **Šezratu-z-Zehab**, Abdul-Hajj bin Ahmed ed-Dimiškij (1032-1089), Bejrut, bez godine izdanja.
- 20) **Tarihu Wasit**, Eslem bin Sehl er-Rezaz el-Wasitija (umro 292), Bejrut, 1406 godine po hidžri.
- 21) **"El-'Ikdul-Ferid"** od Ebu Omera Ahmeda bin Muhammeda bin Abdi Rabihića el-Andalusija, Bejrut.
- 22) **Bidaje we nihaje**, Ebul Fida'a Ismail bin Omer bin Kesir (umro 774 godine po hidžri), Bejrut, bez godine izdanja.
- 23) **Pravedne halife**, Esmir M. Halilović, Zenica, 2001 god.

SADRŽAJ

Uvod	5
Poslańik, a.s., kao otac i djed	8
Prijatelj djece, njihov učitelj i zaštitinik	11
Kur'an o djeci	14
Još neki dragulji o odgoju djece	19
Poslanikove, s.a.w.s. kćerke	21
Zejneb el-Kubra	25
Ahlak je ukras mladosti	27
Rana udaja	28
Početak Objave	29
Tegobe na Allahovom putu	31
Ebul-As zarobljenik Muhammeda a.s.	32
Ogrlica ljubavi	33
Rastava nakon rastanka	34
Zejnebina hidžra	35
“Allahu dragi, Ti si Onaj Koji upućuje!”	37
Ebul-Asova hidžra	39
Preseljenje na ahiret	40
Pouke i poruke	42
Rukajja – heroina dvije hidžre	45
Rođenje i odrastanje	47
Zaruke i udaja porodice Abdul-Mutalibove	48
“Uči u ime Gospodara svoga”	48

Vjernici uvijek bivaju iskušavani	50
Zadovoljnja njegovom vjerom i ahlakom	51
Dani ispunjeni informacijama	52
Povratak u Mekku i hidžra u Medinu	53
Poziv u džihad i Rukajjina smrt	54
Pouke i poruke	56
Ummu Kulsum – drugo svjetlo	59
Izolacija i trud na Allahovom putu	62
Nakon opsade	63
Dunjalučki rastanak sa voljenom sestrom	64
Udaja za Osmana r.a.	65
Sporazum na Hudejbiji	67
Smrt je kraj svih stvorenja	68
Pouke i poruke	69
Fatima Ez-Zehra	71
Rođenje	73
Djetinjstvo u najvažnijim danima ljudskog roda	74
Iseljenje radi Allaha	77
Uzorita svadba	77
Plemenito potomstvo –majka uglednika Dženneta	80
Poslanikov a.s. odnos spram Fatime	82
Život u siromaštvu	85
Nagovještaji bolesti	87
Pouke i poruke	93
Literatura	97
Sadržaj	99

Bilješke: